The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
WEDNESDAY, MARCH 23, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

24. N-RS. TRESDIENA, 1966. G. 23. MARTS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apvienības biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kanterim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave. Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Jauns darba cēliens

NODIBINĀTA BATUN LATVIEŠU ŅUJORKAS KOPA

Drīz pēc tam, kad bija aizvērušies Apvienoto nāciju vārti, lai slēgtu ceļu Batijas valstu karogiem, apvienotas baltiešu delegācijas sāka apmeklēt atsevišķas AN misijas, lai personīgās vizītēs iesniegtu informātīvus dokumentus un pārrunātu Baltijas valstu neatkarības problēmas. 13. novembra demonstrācijas rīkotāja bija Lietuvas atbrīvošanas komiteja, kuras darbību bija paredzēts beigt mēnesi pēc demonstrācijas. Šis komitejas darbu pagarināja līdz laikam, kamēr visās paredzētajās AN misijās būs iesniegti dokumenti par Baltijas valstu jautājumu.

Līdzšinējais darbs Apvienoto nāciju informēšanā ir pierādījis, ka sakaru uzturēšanai ar AN vajadzīga neatkarīga organizācija. Tāpēc 12. un 13. februārī Ņujorkā dibināja BATUN (Baltic Appeal to the United Nations). Ievērojot to, ka AN ir īstais forums starptautisko problēmu risināšanai, šīs organizācijas uzdevums ir turpināt Apvienoto nāciju informēšanu par apstākļiem Baltijas valstīs, kamēr to pareizas izpratnes un izvērtēšanas rezultātā Baltijas valstīm rastos iespēja atgūt neatkarību. BATUN valde izveidojusies šādi: prezidents mons. Jonas Balkunas (lietuvietis), priekšsēdis prāvests Norberts Trepša, ģenerālsekretārs Viktors Vinkmans (igaunis), viceprieksšēži Karls Lāntē (igaunis), Dr. Dzintars Paegle, Juozas Miklovas (lietuvietis) un kasieris Tomu Espenbergs (igaunis), bet valdes locekļi — Dzintra Bunga un K. P. Zīgas (lietuvietis).

18. martā notika BATUN latviešu kopas Ņujorkā dibināšanas un 13. novembra komitejas likvidācijas sanāksme, kuru vadīja Dr. Dzintars Paegle un protokolēja Imts Rupners. Prāv. N. Trepša ziņoja par atzinumiem AN apmeklēšanas darbā. Tā kā no 114 apmeklējamajām AN misijām atlikušas neapmeklētas tikai vairs 20, tad līdzšinējā pieredze ir ļoti vispusīga. Jāuzsver, ka ar vienreizēju apmeklējumu Baltijas valstu jautājuma pacelšanu Apvienoto nāciju forumā nelerosinās. Tā kā līdzšinējos apmeklējumos pierādījies, ka daudzām AN misijām līdz šim bijis nepietiekami informācijas par Baltijas valstīm, tad mūsu interesēs nav tūlītēja Baltijas jautājuma ierosināšana, bet gan informācijas piegādāšana, misiju pārliecināšana un mums labvēlīgi noskaņoto valstu skaitīšana, lai zinātu, kad pienācis laiks šo jautājumu pacelt. Sekmīgai apellācijai pie AN nepieciešams daudz priekšdarbu, kuri veicami nekavējoties, nevis nogaidot „izdevīgāku laiku". Viens no svarīgākajiem priekšdarbiem ir informācijas un dokumentu noraksta piegādes attiec. val.,jo ANmisijas, atrazdamās ASV, tomēr jūtas neatkarīgas no Amerikas, tāpēc ne vienmēr lieto vai prot angļu valodu. Tāpat tās ne vienmēr atzīst ASV ārpolitiku un pārliecināmas, ka mēs esam neatkarīga grupa, kuŗa nestrādā nevienas lielvalsts uzdevumā. ASV vēstnieks AN Goldbergs ar mieru vēlreiz pieņemt delegāciju gaŗākā apspriedē, AN sesijai sākoties, bet arī viņa uzskats ir, ka nebūtu pareizi, ja ASV ierosinātu Baltijas valstu jautājumu Apvienotajās nācijās, jo tad šī jautājuma apskatīšana varētu notikt „aukstā kaŗa' zīmē. Līdz šim pierādījies, ka iespējama baltiešu sekmīga sadarbība un ka šajā sadarbībā ir spēks, kas visos rada kopības un vienotības izjūtu. AN misiju apmeklēšana piesaista jauno paaudzi, kuŗa Amerikā izglītota, intelektuāli neierobežotāka un daudz vitālāka.

Igaunī Toronto tikko nodibinājuši institūciju, kuŗa vāc ziņas par notikumiem Igaunijā. Arī mums šādas ziņas jāvāc. Ir nepieciešama mūsu eksistences pastāvīga atgādināšana AN misijām, svarīgos gadījumos kaut ar telegrammām. Tāpat nepārtraukti jāseko Apvienoto nāciju darbam, lai katrā iespējamā vietā pieslēgtu mūsu jautājumu, piemēram — katrā kolonizācijas jautājumā pieminamas Baltijas valstis. Jāturpina kontaktu meklēšana AN diplomātiskā personāla un atsevišķo AN locekļu informēšanā gan oficiālā, gan privātā ceļā. AN informēšana ir tik-

(Nobeigums 5. lpp.)

PAVASARA PALI Foto: J. Ligers

Apsver latviešu radioraidījumu iespējas

LNAK JAUNIEVĒLĒTĀS VALDES PIRMĀ SĒDE TORONTO

Sadalot darba pienākumus jaunievēlētajā LNAK valdē, bez priekšsēža J. Niedras, kuŗu amatā ievēlēja atsevišķi padomes sesija, līdzšinējā amatā paliek arī pirmais vietnieks T. Kronbergs un kasieris K. Tannis. Otrs priekšsēža vietnieks būs līdzšinējais biedrzinis A. Rāviņš. Darba apstākļu dēļ no sekretāres pienākumiem atteicās V. Toma, par sekretāru izraudzīja J. Kalnu. Biedrzina pienākumus veiks Dr. A. Vanags, bet valdes locekļi būs J. Grodnis, V. Toma un M. Zandbergs.

Valde apstiprināja arī visus līdzšinējos nozaŗu vadītājus. Vienīgie pārkārtojumi ir jaunatnes nozarē, kuŗu turpmāk vadīs M. Zandbergs, par viņa palīgu aicinās Dr. V. Gulēnu. Tāpat paliek līdzšinējie LNAK pārstāvji citās organizācijās, atskaitot Savstarpējo sadarbības līgu, jo līdzšinējie LNAK parstāvji — N. Ambers un G. Liepiņš atteikušies, bet jauni vēl nav izraudzīti. Pārstāvis TLTA būs A. Rāviņš, jo līdzšinējais V. Uiska slimības dēļ atlūdzies. Latviešu nama akcionāru sapulcē un vispār nama lietās LNAK pārstāvis būs K. Tannis, bet Dziesmu svētku biedrības valdē T. Kronbergs un J. Grodnis, kas ievēlēts Dz SBK padomes sēdē. Nelielas pārmaiņas ir arī BTFK latviešu delegācijā, kuŗas vadībā izraudzīja A.Rolavu līdzšinējā U. Uiskas vietā, kas darba apstākļu dēļ pārcēlies uz Kalgariju. BTFK viceprieksšēdis un latviešu delegācijas vaditājs paliek T. Kronbergs.

Par pretkomūnistiskā radioraidījuma Inter Ethnic Forum darbības pārtraukšanu 16. martā valdes sēdē ziņoja pr-dis J. Niedra, bet par iespējām raidstaciju CKFH 1430 izmantot latviešu raidījumiem informēja A. Kundrāts. Vispusīgās pārrunās izskanēja doma, ka radioraidījumi būtu vēlami un ieteicams tos izplānot regulāri katru pirmdienu uz 15 minūtēm saziņā ar igauņiem un lietuviešiem. Tādā gadījumā tiešo maksu raidstacijai — 45 dol. par katru raidījumu — segtu visu trīs Baltijas tautu centrālās organizācijas. Grūtības tomēr sagādā piemērota raidījumu vadītāja atrašana, tādēļ LNAK valdes priekšsēdis sazināsies ar pārējām lielākajām latviešu organizācijām jautājuma tālākai kārtošanai.

Saņemta pozitīva atbilde no Kanadas federālās valdības tirdzniecības ministra Vintera par BTFK delegācijas pieņemšanu, bet konkrēts datums vēl nav noteikts. Delegācijas uzdevums būs panākt piekrišanu latviešu, igauņu un lietuviešu nacionālo dienu rīkošanai pasaules izstādes Montrealā—EXPO 67 laikā. Delegācijas komplektēšanu kārto centrālās organizācijas. Izstādē Kanadas federālajā paviljonā paredzēts iekārtot arī etniskos stendus, par ko sarunas ar EXPO 67 vadību kārto Montrealā noorganizētā etnisko grupu pārstāvniecība Prometeus, kuŗā LNAK pilnvarotais ir B. Innus.

Valdības piekritoša atbilde saņemta arī iecerētās grāmatas izdošanai par latviešiem Kanadā, sakarā ar Kanadas 100 gadu jubileju.

Uz LSAK lūgumu piešķīra tai 100 dol. atbalstu jaunatnes sporta sekmēšanai.

No LNAK pārstāvja Kornerbrukā (Nufaundlendā) inž. E. Lejas saņemts naudas pārvedums 100 dol. apmērā, kas savākti no turienes latviešiem ZLKF un LNAK darba atbalstam. Teicamu atsaucību parādījis arī Arturs Birziņš Toronto, piesūtot 10 dol., sakarā ar aicinājumu laikrakstos ziedot līdzekļus.

Līdz šim ZLKF līdzekļu vākšanas akcijā saņemti tuvu pie 1000 dol., no kuŗiem 300 dol. atvēlēja LDz SBK, sadalot dziesmu svētku atlikumu. Kaut līdzekļu vākšana vēl nav beigusies, tomēr jau konstatējams, ka Kanadas latviešu atsaucība kopējam kultūras fondam varēja būt lielāka. Visi latvieši, kas vēl nebūtu paguvuši apliecināt savu atsaucību nacionālajam kultūras darbam, aicināti to darīt tuvākajā laikā,— vēl pirms ZLKF sēdes, kas paredzēta maija sākumā.

Valdes sēdē sekoja LNJAK pārstāvji I. Ancāne un O. Sils, bet bez LNAK valdes priekšsēža J. Niedras tajā piedalījās viņa vietnieki T. Kronbergs un A. Rāviņš, sekretārs J. Kalns, kasieris K. Tannis, valdes locekļi J. Grodnis un V. Toma, jaunatnes nozares vaditājs M. Zandbergs, padzidības nozares vaditāja K. Priedītis un revīzijas komisijas pārstāvji J. Rolavs un B. Senkēvica.

R. N.

Ievadita Kanadas DV darba decentrālizēšana

IZRAUDZĪTA KOMITEJA APGĀDA DAUGAVAS VANAGS DARBA PLĀNOŠANAI UN VADĪŠANAI

Jaunievēlētā Kanadas DV zemes valde pirmajā sēdē 20. martā priekšsēža I Krūkas (Toronto) vadībā sadalīja darba pienākumus un galvenajos vilcienos vienojās par turpmākā darba plānu. Priekšsēža vietnieks Z. Bukovskis (Dnva) arī turpmāk vadīs jaunatnes daļu; savos līdzšinējos amatos paliek arī sekretārs R. Alksnis (Londona), kasieris J. Ronis (Hamptona), biedrzinis A. Akmens (Toronto), iekšējās informācijas daļas vaditājs R. Norītis (Toronto) un sporta daļas vadītājs I. Ancāns (Toronto). Ievērojot pieaugošo saraksti un līdzīgus darbus, vienojās, ka turpmāk valdē darbosies arī otrs sekretārs, par kuŗu izraudzīja K. Benonu (Toronto). Aprūpes daļu turpmāk vadīs R. Puriņš (Toronto), kultūras — J. Gailītis (Hamiltona), bet ārējās informācijas daļu O. Ievinš (Hamiltona). Revīzijas komisijas priekšsēža uzdevumus veiks E. Robežgruntnieks (Hamiltona), sekretārs V. Mukts (Toronto) un loceklis O. Kļavenieks (Toronto).

Pārņemot jaunievēlētās valdes vadību, E. Krūka izteica pateicību visiem atiejošajiem valdes un revizijas komisijas locekļiem, reizē izsakot aicinājumu palikt tikpat aktīviem organizācijas darbā. Sevišķu pateicību aizejošajam valdes priekšsēdim R. Epnerim visu vārdā izteica priekšsēža vietnieks Z. Bukovskis un Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne, pasniedzot arī veltes par piecu gadu darbu organizācijas vadībā. R. Epneris savukārt īsā pārskatā pakavējās pie pēdējos gados paveiktā un novēlēja labas sekmes nākotnē. Iepriekšējais ārējās informācijas daļas vaditājs P. Vītols pašreiz atrodas Hamiltonas slimnīcā, kurp valde viņam nosūtīs novēlējumus drīzai veselības atgūšanai. Ar pateicību valde pieminēja arī DV nodaļas un vanadžu kopas, kas izrādījušas labu sadarbību un guvušas panākumus nacionālajā darbā.

Uzsākot tiešo valdes darbu, visi vienojās DV solījumā, kuŗu pieņēma arī par Kanadas DV valdes solījumu. Pārrunājot turpmākās darbības metodes, E. Krūkas ierosinājumā vienojās valdes darbu decentrālizēt atsevišķās komitejās, kas izstrādātu katrai nozarei piemērotu darbības plānu un rūpētos par tā īstenošanu. Komitejas savā darbībā būs patstāvīgas ar lemšanas tiesībām, ko apstiprinātu zemes valde. Kā pirmo izraudzīja komiteju apgāda Daugavas Vanags darba plānošanai un vadīšanai.

Pēc E. Krūkas priekšlikuma par šīs komitejas locekļiem apstiprināja E. Šķobi, J. Šmitu, I. Jankovski, A. Sauso un A. Ancānu. Sekojot K. Bencona priekšlikumam, vienojās, ka turpmāk ienākošos rakstus vairs neuzskaitīs valdes sēžu protokolos, bet atzīmēs atsevišķā ienākušo rakstu grāmatā. Par oficiālo Kanadas DV zemes valdes adresi pieņema sekretāra K. Bencona dzīvesvietu — 223 High Park Ave., Toronto 9, Ont., kurp sūtāma visa sarakste.

ASV DV delegātu sapulcē Kanadas DV pārstāvēs zemes valdes priekšsēdis E. Krūka un vanadžu priekšniece M. Jonāne.

R. N.

☆ Mākslinieks Niklāvs Strunke ierosinājis celt Romā latviešu māju. Uz šo ierosinājumu jau atsaukusies latviešu trimdas prese. Vācijā un Zviedrijā minot, ka Romā aizvien bijis lielāks vai mazāks latviešu skaits, kuŗi tur papildinājušies dažādās zinātniskās nozarēs, vai arī studējuši mākslu. Romas augstskolā par latviešu valodas lektori darbojas Dr. Marta Rasupe. N. Strunke ar dzīvesbiedri jau sākuši veikt savas ieceres īstenošanas priekšdarbus.

Pēteris Dreimanis

Aicinājumi un to nozīme

Pienācis laiks, kad latviešus atkārtoti aicina kļūt aktīvākiem nacionālo uzdevumu veikšanā. Un kā gan to lai nedarītu, ja trimdinieku vidū ir individi, kas pārtautojas, bet dzimtenē okupanti cenšas latviešus asimilēt? Šādā baigā laikmetā tautiešiem jābūt sevišķi modriem un aktīviem savā dzīvē, darbos un tautisko uzdevumu veikšanā. Dzīve ir spoguļis, kuŗā cilvēks vēro savus panākumus, vājības un neveiksmes; darbi liecina par sasniegumiem un grūtībām uzdevumu atrisināšanā; kalpošana savai tautai ir goda pienākums, kas attaisno piederību tai.

Trimdā nav viegli visu to paturēt prātā un reālizēt. Bet pašreizējos latviešu tautas dzīves apstākļos neviens tautietis nedrīkstētu atturēties no aktīvas piedalīšanās savas etniskās vienības nodrošināšanā un tiesību aizstāvēšanā. Lai šī aktivitāte nepastāvētu tikai vārdos, bet paustos arī darbos, tautiešiem jāzina, kas kopīgiem spēkiem vai individuāli jādara un kā tas veicams, neatklājot, protams, ienaidniekam savas kārtis.

Aicinājumi ir dažādi. Visbiežāk jādzird un jālasa vienkāršs aizrādījums, ka kaut kā atlikšana vai kavešanās nenāk latviešiem par labu, kādēļ jābūt aktiviem. Šos aicinājumus lasītāji var papildināt ar aktivitātes veidiem vairākās kultūras nozarēs vai izraudzīt sev darbu, kas viņiem pa spēkam un, varbūt, jau izmēģināts. Bet šādu individu nav daudz. Maz arī lasītāju, kas pakavējas pārdomās par izlasīto.

Līdzīgos aicinājumos parasti minēti temati, bet nav satura izklāsta, kas varētu palīdzēt izvēlēties darbu un atvieglot tā gaitu. Tāpēc daudzi tautieši gan atzīst, ka būtu kaut kas jādara, bet nespēj atrast atbilstošu rīcības veidu. Ir zināmi gadījumi, kad vairāki tautieši savā starpā pārrunājuši, ka ierosinājums tiešām ir vietā un mērķis jāsasniedz, bet nav spējuši iesaistīties darbā.

Daži aicinājumi iedarbojas uz jūtām. To autori attēlojuši bīstamo tautas stāvokli kā dzimtenē, tā trimdā. Lasītājiem ir skaidrs, ka tautai draud briesmas. Trimdas tautiešu pienākums tās novērst. Bet ar kādiem līdzekļiem un kādu taktiku? Tas viņiem nav skaidrs.

Trimdiniekus bieži aicina ziedot līdzekļus nacionālo interešu aizstāvēšanai. Līdzekļi tiešām nepieciešami. Tomēr šāds aicinājums ne katru reizi ir vietā, jo materiālās dabas uzdevumi bieži novājina jūtas. Aicinot tautiešus kļūt aktīvākiem kalpošanā savai tautai, vispirms vajadzētu stiprināt tēvzemes mīlestību vecākās paaudzēs un tās attīstību jaunatnē.

Pārdomas par minētajiem aicinājumiem liecina, ka vajadzīgi vēl citi pamudinājumi kalpot savai tautai. Dzīvē ir novērots un arī psihologu atzīts, ka netiešie aicinājumi vai ierosinājumi ar noteikta satura izklāstu visbiežāk sasniedz mērķi. Lasot tādā rakstura darbus vai vērojot tiem līdzīgas gleznas, filmas un citus uzskates līdzekļus, neaicināts un nepamudināts, cilvēks bieži nojēdz, kas darāms, pie kam pārdzīvojums viņu arī iepazīstinājis ar atbilstošu saturu un tā reālizēšanas veidu. Tas vēl nenozīmē, ka tieši šādā veidā būtu jārīkojas, — katru paraugu iespējams pārveidot, papildināt, pārkārtot. Pietiek, ka tas pamudinājis darboties zināmā virzienā un iepazīstinājis ar vienu darbības nozari. Tās, protams, var būt dažādas un vairākos veidos skaidrojamas; piemēram, pārtautošanos iespējams aizkavēt, iepazīstinot ar Latvijas dabu un tās kultūru, ar tēvzemes mīlestības attīstību, jauniešu patstāvību un paškārtību, viņu veidošanos par sabiedriskiem darbiniekiem, tautas dziesmu vērtību, daiļliteratūras tēliem un līdzīgiem tematiem; latviešu kultūras attīstību var veicināt temati par tautas kultūrālo augšupeju, tās veidošanu vēsturiskā gultnē, izcilākiem pagātnes darbiniekiem, latviskām vērtībām un cits; politikas laukā var noderēt domas par Latviju nākotnē, gatavošanos dzīvei un darbam, politisko patstāvību tautas dzīvē, tautas tiesībām, cittautiešu iepazīstināšanu ar Latvijas okupāciju, okupantu izturēšanos pret latviešu tautu un cits.

Daži no minētajiem tematiem var noderēt arī vairākās kultūras nozarēs, jo visiem tiem zināms sakars ar tautas eksistenci un politisko neatkarību. Protams, šie temati neizslēdz daudzus citus ierosinājumus: tie ir tikai piemēri, kādu netrūkst daiļliterātūrā, citās mākslas nozarēs, dailamatniecībā, zinātnieku pētījumos un aktīvitātē, politiku un kultūras darbinieku biografijās un citur.

Aplūkotais ierosinājums neizslēdz līdzšinējā veida aicinājumus un citus līdzīgus gara izpaudumus. Tas nav novērtējams arī kā labākais: pārmaiņas dzīvē un tautas spēju attīstībā nav aptveramas, kāpēc jaunas iespējas var rasties un nolīdzināt ceļu uz labākiem sasniegumiem tautas tiesību un interešu aizstāvēšanā.

PIEDALIETIES

DEMONSTRĀCIJĀ pie Ontario parlamenta ēkas

TORONTO sestdien, 26. martā, plkst. 3 pēcpusdienā!

RAIŅA UN ASPAZIJAS PIEMINEKĻA KOMITEJAS

Uzsaukums latviešu trimdiniekiem

Rainis un Aspazija ir pirmie mūsu lielākie rakstnieki, kas pacēluši latviešu literatūru Eiropas līmeņa augstumā. Rainis ar savām lielajām spilgti nacionālām lugām, kā „Uguns un nakts", „Indulis un Ārija", „Pūt vējiņi" u. c., ar savu drāmatisko poēmu „Daugava" un ar savu augstvērtīgo, ideoloģisko dzeju, runādams uz tūkstošiem, ir modinājis latviešu nacionālo apziņu, aicinājis tautu cīnīties par savu valsti un tā veidojis no etnografiskas vienības par nāciju. No Raiņa nav šķirama Aspazija, viņa līdzgaitniece, arī liela nacionāla dzejniece un daudzu ievērojamu lugu sarakstītāja, kas kā tāda palīdzējusi Rainim, veidot viņa lielugas. Rainis ir Latvijas valsts idejas un tautas likteņu visdziļākais pravietiskais izteicējs, it sevišķi drāmatiskajā poēmā — „Daugava", kas lielā mērā iejūsmināja Latvijas brīvības cīnītājus, Rainis ved savu tautu no pagātnes caur tagadni uz labāku nākotni, ietērpdams „veco dziesmu jaunās skaņās".

Mūžu mūžos var dzīvot arī mazas tautas, ja tās spēj radīt augsku kultūru (senie grieķi, norvēģi u. c.) Tautas kultūra saglabājama un tālāk dodama tautas dziesmās, rakstos, gleznās, nacionālās celtnēs, pieminekļos. To zināja jau senie ēģiptieši un grieķi, to vēlāk saprātusas visas kultūrtautas. Tās iemūžinājušas savus vadošos valstsvīrus un lielos gara milžus iespaidīgos piemineklos, kas runā uz nākošām paaudzēm. Savas neatkarības laikā latviešu tauta un Latvijas valsts paspēja uzcelt Brīvības un Brāļu kapu pieminekļus, kā arī pieminekļus dažiem mūsu rakstniekiem, bet liktenīgi nokavēja uzcelt Rigā cienīgu pieminekli lielākajam latviešu rakstniekam Rainim, kas mira jau 1929. gadā. Nu tādu pieminekli uzcēluši komunisti, mēģinādami Raiņa lielo popularitāti tautā izmantot savas nepopulārās diktatūras balstīšanai. Latviešu trimdinieki varētu izpirkt minēto mūsu tautas un Latvijas valsts parādu, uzceļot piemērotu pieminekli Rainim un Aspazijai Kastaņolā, Šveicē, kur lielie rakstnieki, dzīvodami kā trimdinieki 14 gadu, sarakstījuši lielu daļu no saviem labākajiem darbiem. Šveices dienviddaļas lielākā pilsēta Lugano ar tai piekļāvušos Kastaņolu ir ievērojams starptautiskā tūrisma centrs, kuru ikgadus apmeklē tūkstošiem tūristu no Eiropas un arī citu kontinentu tautām. Raiņa un Aspazijas pieminekļa ar attiecīgiem uzrakstiem šādā tūrisma centrā paustu citām tautām Latvijas vārdu un stāstītu par mazu tautu, kuŗa radījusi lielu kultūru un kuŗas politiskie trimdinieki, šīs kultūras glabātāji un tālākveidotāji, uzcēluši saviem dižajiem rakstniekiem pieminekli svešumā, ārzemēs. Tā latviešu trimdinieki uzceltu arī paši sev garīgās kultūras pieminekli. Tādu piemēru devušas jau dažas citas apspiestas tautas, piemēram, poļi un ukraiņi, uzceldami pieminekļus saviem lielajiem viriem dažās ASV pilsētās.

Par latviešu kultūra izcilu manifestāciju ārzemēs varētu izvērsties Raiņa un Aspazijas piemineklja atklāšanas svinības Kastaņolā ar piemērotu programmu. Kastaņolas pilsētas valde, kas dod zemesgabalu piemineklim un apņemas to apkopt, tādas svinības visādi atbalstītu. Tā ir ar mieru pārdēvēt ielu vai laukumu, kur pacelsies Raiņa un Aspazijas pieminekļis, Raiņa vārdā.

Aizvadītajā Raiņa 100 gadu dzimšanas dienas piemiņas gadā ir noorganizējusies Raiņa un Aspazijas pieminekļa komiteja ar šo rakstnieku un latviešu garīgās kultūras entuziastiem, kas izraudzījuši mērķi savākt vajadzīgos līdzekļus un uzcelt Raiņa un Aspazijas cienīgu pieminekli Kastaņolā. Komiteja konstituējās un uzsāka darbību 1966. gada 23. janvārī Ņujorkā 17 locekļu sastāvā, kas rekrutējās no rakstniekiem, mākslinieklem, redaktoriem, profesoriem, sabiedriskiem darbiniekiem. Komiteja paredzēja uzskata vienas dienas algu, bet ar pateicību pieņems ikviena ziedojumu. Tiklīdz būs iespiesti centrālās komitejas izdotie ziedojumu saraksti, tos piesūtīs vietējām komitejām un trimdas organizācijām.

Katrs ziedotājs varēs atrast savu vārdu līdz ar adresi un viņa ziedoto summu grāmatā „Raiņa un Aspazijas pieminekļa Kastaņolā", kuŗu izdos Raiņa un Aspazijas pieminekļa komiteja.

Šī grāmata rādīs Raiņa un Aspazijas pieminekļa attēlu, sniegs īsas abu rakstnieku biografijas, viņu darbu sarakstu līdz ar aizrādījumiem, kādās citās valodās šie darbi tulkoti, pieminekļa celšanas vēsturi, ziedotāju sarakstu līdz ar viņu adresēm un ziedotām summām un arī jau revidētu piemineklja komitejas norēķinu ar visiem ienākumiem un izdevumiem. Grāmata būs bagātīgi ilustrēta ar abu rakstnieku ģimenēm un skatiem no viņu dzīves, kā arī uzņēmumiem no skaistās Kastaņolas un tās apkārtnes. Grāmata saturēs arī galvenajās ševalodās īsu informāciju par latviju, latviešiem, abiem rakstniekiem un piemineklī, lai grāmatu varētu piesūtīt arī citu tautu bibliotēkām, lai to varētu lietot kā dāvanu citu tautiešiem un varētu pirkt arī Šveices tūristi. Grāmata solās būt viena no skaistākām starp visiem trimdas izdevumiem un ienākumi visus ziedotājus kā Raiņa un Aspazijas pieminekļa līdzcēlējus. Skaidrais atlikums no grāmatas pārdošanas tiks izlietots, saskaņā ar komitejas statūtiem, Raiņa un Aspazijas labāko darbu tulkošanai citās valodā. Tiklīdz komitejai būs ienākusi pietiekama summa, kas nodrošina pieminekļa uzcelšanu, komiteja atklās iepriekšēju pierakstīšanos uz izdodamo grāmatu, bet vēlēšanos tādu iegūt var pieteikt arī reizē ar ziedojuma iesūtīšanu vai nodošanu.

Mūļais tautieti un mīļā tautiete, topiet par Raiņa un Aspazijas pieminekļa cēlējiem un latviešu kultūras paudējiem!

„Ikvienam roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu tiek!" (Rainis).

Raiņa un Aspazijas pieminekļa komitejas priekšsēdis prof. Dr. Kārlis Dzelzītis, priekšsēža vietnieks **red. Ēriks Raisters**, ģenerālsekretāre **prof. Hilda Radziņa**, sekretāre **Antonija Millere**, kasieris **Uldis Grava**, revīzijas komisijas vārdā: **prāv. Norberts Trepša.**

Rakstnieka Jāņa Veseļa pieminek lis Kalamazū Riversaides kapsētā, kuŗu atklāja 1964. gada 10. okto brī. Uzņēmumā meta autors Augusts Kopmanis pie pieminekļa.

LATVIJA

24. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 23. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — **Alfrēds Vinčela**, 508 **Fulmerston** Blvd., Toronto 4, Ont.; **tālr. 531—4533;**

Atb. redaktora vietniece — **Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 868—3239;**

Iekšlietu redaktors — **Rūdolfs Noritis**, 1749 **Victoria Park** Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; **tālr. 759—8076;**

Arlietu redaktors — **Ints Podnieks**, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; **tālr. 447—6933;**

Sporta redaktors — **Zanis Zentiņš**, 46 Lynd Ave., Toronto 8, Ont. tālr. 535—1470

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — **Pauls Strante**, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas teksu.

LASĪTĀJU vēstules

NESKAIDRĪBAS NOVĒRŠANAI

Vēlos aizrādīt uz kādu nepareizību vai vismaz viegli pārprotamu vietu „Latvija Amerikā" 29. janvāŗa numura rakstā par Raiņa un Aspazijas pieminekļa projektu Kastaņolā. Raksta sākumā ir šāds teikums: „Šis būs pirmais latviešu trimdinieku piemineklis latviešu dzejniekiem ārpus Latvijas robežām."

Te daudzi lasītāji, kas seko latviešu kultūras lietām, tūlīt jautās: „Kā tā? Vai tad rakstniekam Jānim Veselim mēs, trimdas latvieši, jatneuzcēlām skaistu un vērtīgu pieminekli Kalamazū kapsētā? Mēs, dzīvodami dažādās svešum zemēs, esam taču Jāņa Veseļa fonda biedri, esam ziedojušigan naudu, gan dažādus mākslis priekšmetus šim mērķim, u pieminekli pēc izcilā tēlnieka Iugusta Kopmaņa meta taču atklāja jau 1964. gada rudenī ar lašu sabiedrības piedalīšanos, ar pārstāvjiem no trimdas kultūra organizācijām. Nobeigumā vēl ija plašais Jāņa Veseļa darbu vkars, kuŗu vadīt bija atbraukusi dzejniece Velta Toma. Viss tas taču aprakstīts avīzēs, arī Latvijā Amerikā..."

Tā tas tiešām arī bija. Raksti „Latvijā Amerika" parādījās 1964. gada 7. un 21. oktobŗa numuros.

Protams, minēto teikumu šāgada 9. numurā var mēģināt arī kaut kā citādi iztulkot,— un tomēr paliek iespaids, ka viss paveiktais darbs gar Jāņa Veseļa pieminekli ir nebijis, nezināms. Raksta autors O. Akmentiņš gan piemin nodomus par Meierovicu. Skalbi, Purvīti, bet par jau esošo Jāņa Veseļa pieminekli ne vārda.

L. P., ASV

☆

NEBRAUC TIK DIKTI!

„Latvija Amerikā" 17. numurā ievietots Jāņa Šķirmanta raksts „Tiesas prāva, kas sabangojusi brīvo pasauli", kuŗā autors raud krokodila asaras, izsakot savu sašutumu un neapmierinātību par divu krievu rakstnieku notiesāšanu un krievu inteliģences atrašanos apspiestībā.

Komiskākais, man šķiet, ir tas, ka krievs tiesā krievu, bet latvietis uztraucas, piesaukdams talkā līdz šai dienai atbalsta.

arī brīvo pasauli. Latvietis, kuŗa paša tauta ir pārkrievošanas priekšvakarā, raud līdz krievu tautai un tās inteliģencei, pie tam īsti nemaz nezinot, vai paši krievi komūnismu vēlas vai nīst.

J. Šķirmants raksta: „Krievu tauta, jo sevišķi krievu inteliģence, vēstures plūdumā nepārtraukti cīnījusies par brīvību, bet brīva tā vēl nekad nav bijusi." Izskatās, ka nevis krievi ir iekaroju̇ši un apspieduši Latviju un citas Austrumeiropas tautas, bet gan ka tās apspiedušas krievus, nomāc un pārtauto brīvību mīlētāju, nabaga nebrīvo krievu tautu...

Brīvā pasaule gan gaužām maz asaru lējusi par miljoniem vergu, kas vēl šodien smok vergu darbu nometnēs un cietumos, bet nu pēkšņi tā esot sabangota, uzzinot, ka notiesāti divi krievu rakstnieki... Iekāpis rakstnieka zābakos „J. Šķirmants, atsaucoties uz brīvo pasauli, uztraucas, ka krievs, notiesājot krievu, uzbrucis viņa „cunftes" piederīgiem.

Ir tūkstošiem liecību, ka vergu nometņu ieslodzītie, upurējot savu dzīvību, ir sacēlušies gan organizēti, gan atsevišķi pret saviem apspiedējiem — teiksim šoreiz par prieku Šķirmantam — komūnistiem, bet, diemžēl, līdz šim vēl gan neesmu ne lasījis, ne arī dzirdējis, ka „apspiestā" krievu tauta un tās inteliģence būtu izrādījusi mazāko pretestību saviem „apspiedējiem". Un te nu pēkšņi kāds latvietis nostājas krievu tautas un inteliģences aizstāvja lomā un noliek režīmu, kuŗu pati tauta uzcēlusi un vēl līdz šai dienai atbalsta.

Krievu tauta, ieskaitot tās inteliģenci un arī „brīvības ideju" paudējus un cīnītājus — rakstniekus, uzskata sevi par mesiešiem, kuŗu ietekmei padodamas visas Austrumeiropas tautas. Vai stāvoklis to šodien nerāda?

Mūsu tauta dzimtenē cīnās pret pārkrievošanas rēgu, kas to māc ārvien baigāk dienu no dienas, bet J. Šķirmants brīvībā raud par Latvijas pārkrievotāju nebrīvību un viņu brīvības tiekšmēm...

Vēl lieku reizi jāatgādina J. Šķirmantam, ka Latviju un citas Austrumeiropas valstis ir iekaroju̇ši krievi, apspieduši krievi un tās pārkrievo krievi, nevis komūnisti.

J. S. Vankuverā

☆ Oldenburgā, Vācijā, februārī notika YMCAs rīkoti latviešu tautas deju vadītāju kursi, kuŗus vadīja Vera Rulliņa no Anglijas. Kursos piedalījās 29 Vācijas latviešu tautas deju kopu pārstāvji, kas referātos un demonstrējumos iepazinās ar detaļām tautas deju soļos un gājienos. Vera Rulliņa, kuŗa trimdā uzskatāma par zināmu autoritāti tautas dejās, sarakstījusi grāmatu „No Mārtiņiem līdz Metenim" par latviešu tradicijām, dejām un rotaļām. Grāmata iznāks, cik paredzams, vēl šogad.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Gunārs Irbe

NO SOMIJAS

Clemošanās notika pērngad, apmēram ap gaileņu laiku. Mazliet nogurusi, vēju nopūstu seju Astride Ivaska brida man blakus pa nogāzes taku zviedru mežā. Visapkārt sūnās spīdēja simtiem rudens sauļu — sēnes. Kalna galā atvērās skats uz trim ezeriem.

—„Ezera kristības" sauksies nodaļa manā dzejoļu krājumā,— teica dzejniece no Ziemeļlaukiem.

Jā, tieši tā. Astride un Ivars Ivasks nekad nerunā par Northfildu (Northfield), bet tikai par Ziemeļlaukiem. Man šie Ziemeļlauki — un Ivasku māja divām kolleģām bagātajā minesotiešu pilsētelē gabaliņu aiz Mineapoles — divreiz bijusi ozze klaiņojumā pa lietišķumā dimdošo Ziemeļamerikas kontinentu. Tur Ivars mani aizvilka — pirmoreiz mūžā!— arī uz somu pirti, saunu, un pēc tam mēs pozējām viens otram puspliki pie milzīga, vesela sienas platuma grāmatu plaukta ar pirts slotām galvā. Ooze arī tādēļ, ka šajā mājā saplūduši kopā divu kaimiņtautu kultūras strauti. Ivars Ivasks ir šīgā dzimis un audzis igaunis, tagad vācu literātūras profesors Sv. Olafa kolledžā. Astride, ģenerāļa Hartmaņa meita, ir latviete ar lībiešu senčiem. Ivasku mājā, šķiet, ka robežlosiai ir bagāta augsne: latviešu un igauņu kultūra papildina viena otru un ļauj izplaukt skaistiem ziediem.

Pērnvasar viņi abi bija trīs mēnešus klaiņojuši pa Eiropu, un Astride beidzot sakārtojusi un nodevusi izdevējam savu dzejoļu krājumu. Viņa ir, tā sakot, par purna tiesu aiz Ivara, kam pērnziem igauniski izdeva krājumu „Tähtede tähendus", kas, no nedaudzajiem pieejamajiem tulkojumiem spriežot, satur brīnišķas lietas.

—Ja atskaita kopīgo, kas dabīgi izveidojas katrā ģimenē, Astride gājusi savu ceļu,— ar noplūktu gaileni rokā stāstīja Ivars.— Viņas dzejuļ lasot, tagad, kad manuskriptu redzot iegūta kopaina, jūtu atšķirību somu ugru un baltiešu dzejas ievirzēs.

Ivara trenētā kritika acs, tātad, urbusies dziļi kultūras izpausmju iežos.

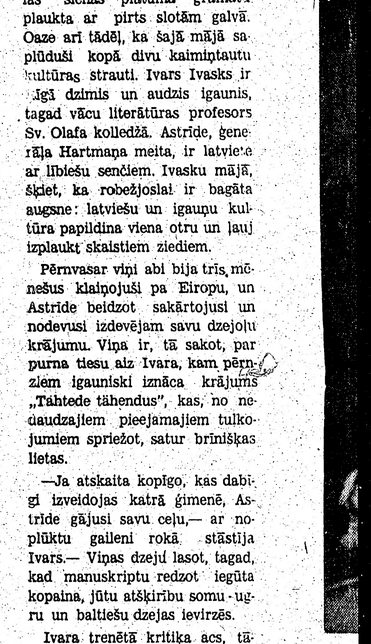

Dzejniece A

PETERIS AIGARS

(27. turpinājums)

„Piedodiet, es tā gluži nedomāju, n jūs dēvēt par svēto. Labāk teiktu neaizst nesasniedzamais. Piedodiet, tagad laikam ..... Patiesi murgoju. Es izsapņoju savu voto dzīvi. Man taču varēja būt tāds dēls nozīmes nozēlot pagātni, bet dodiet man r rību nākotnei. Dāvājiet kaut daļu tās ticī mīt jūsos. Došos jums līdz, bet tas pagaid rāk kaprises nekā pārliecības labad. Es g rauties no istabas, kur mani ieslēdzis likt nezinu, vai laukā — lietū un vējā — ju mierinātāka. Ja palikšu še, zinu, ka nos laikā nobeigšos . . . Bet kas notiks tur? V ir kaut mazākā nojauta, kāds priekšstats tikumu attīstību? Sakiet vienu vārdu, u dvēsele celsies spārnos."

Česlavs atkāpās soli no lēdijas. Brīdi lūkojās.

„Jūs nobijāties no manis? Jā, jā, esmu vusi atbaidīga," izmisusi izsaucās Patric

„Nē, . . . netiesājiet sevi velti," mierin lavs. „Es neesmu ne svētais, ne pravietis, paredzēt nākotni, bet cilvēce ir nobriedus pārmaiņām, notiks ideālu pārvērtēšana. celsies kalnos, kalngali nogrims ielejās . . .

„Jūs domājat atombumbas?"

„Nē, es nedomāju par ieročiem. Es par ideāliem, kuŗi apnikuši cilvēkiem. Mē

LILIJA ZARIŅA

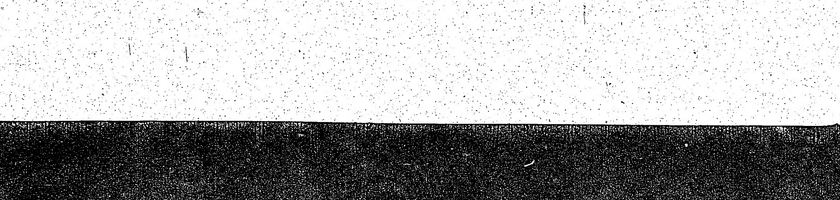

Eduarda Vingŗa vinete un ilustrācijas

(83. turpinājums)

So vājo vietu uzzināšanai der šķietami draudzēties un izrādīt ārēju piekāpšanās politiku. Ienaidniekam - kapitālistam kā pieradinātam sunim reizēm jāļauj ēst no rokas, — tā lekcijās salīdzināja biedrs Dīmanis, — lai tad suņa galvu satriektu tieši tad, kad suns par to vismazāk domā. Pasaulē vēl daudz zemju un tautu, kas komūnismu kā vispasaules vienīgo pareizo sistēmu nespēj saprast un atzīt, tādēļ lieto varu un jebkāda veida viltību, lai komūnisms ar Krieviju avangardā ietu nenovēršamo uzvaras ceļu. Tiklīdz pasaulē kapitālisms būs iznīcināts, šķiru cīņa būs beigusies, un sociālisma vietā, kas pagaidām valda padomju zemēs, varēs stāties komūnisms, kas katram cilvēkam piešķirs visu pēc viņa vajadzības."

„Labi, biedrene, abus pirmos punktus esat pareizi sapratusi," nosaka profesors Miške. „Arī lekcijās esat vienmēr bijusi. Pāriesim tagad pie pēdējā punkta — Ļeņina grāmatas."

Vēlāk uzzinu, ka tieši marksismā - ļeņinismā daudz izkritušo. Pēc kāda laika drīkstēšot šo eksāmenu atkārtot, ja iegūta nepietiekama atzīme.

∴

Vēlos satikt draudzeni Olgu, lai pastāstītu, ka šis pirmais un nejaukākais fizikuma eksāmens izturēts. Īsta prieka par to tomēr nav, jo ikreiz, kad esmu bijusi spiesta šīs priekšā rakstītās aplamības atkārtot, licies, ka arī pati esmu netīra kļuvusi, aplipusi ar melu mācības putekļiem. Bet nav jau citas izejas, ja vēlos studijas beigt.

Durvis atver Olga, bet aiz viņas jau iztālēm redzama Zojas izpurušā galva. Pārkāpjot pār slieksni, saku labdienu, bet pati savu balsi nesadzirdu, jo skaļrunī spēcīga krievu balss beŗ varenus vārdu plūdus par piecgadi, ieslēgšanos sociālistiskās sacensībās un pretvalstisku kaitētāju un atpakaļrāpuļu iznīcināšanu. Zoja kaut ko man saka, bet, kad purinu galvu, rāda uz manām kurpēm, kas krietni nonēsātas, tad rāda atkal uz savu istabu. Saprotu, ka viņa atkal grib nest kurpju un zābaku kaudzes izrādīšanai un pārdošanai.

Taču vēl skaļāk par neciešamo skaļruni no Roberta istabas sadzirdama viņa balss. Roberts dzied ar pilnu krūti „Tev piedēr mana sirds" . . . Man liekas, ka dziedāšanu dzird arī augšējais un apakšējais stāvs.

Ātri iesteidzamies Olgas istabā. Draudzene aizslēdz durvis. Tikko tas izdarīts, pie durvīm jau atskan klaudzieni, jo tās nav padevušās, kad Zoja, kā vienmēr bez iepriekšējas pieklauvēšanas, mēģinājusi ienākt.

„Attaisiet, man kaut kas ļoti svarīgs sakāms!" sauc neatlaidīgā Zoja, bet Olga, kas agrāk tādu rīcību sauktu par nepieklājību, tagad mierīgi atbild:

„Mums te, Zojas kundze, jāpārģērbjas, jāpārrunā sieviešu modes. Neņemiet ļaunā, ka neatvēru."

„Bet es taču neesmu vīrietis, variet taču arī manā klātienē pārģērbties! Man kaut kas svarīgs . . ."

Olga neliekas viņas klauvējienus dzirdam, kaut tie ciemošanās laikā atkārtojas arvien par jaunu ar skaļiem lūgumiem atvērt. Savāda ir šī Zojas neatlaidība, pareizāk sakot — uzbāzība.

„Kas tad Robertam par priekiem, ka tādas dziesmas rauj vaļā? Vai tad Katjušu jau aizmirsis?" iejautājos.

„Ak, ko nu! Pārveda un pierakstīja šeit to Anci vienā istabā. Otrā palika pats. Varbūt darījis to kvadrātūras nodrošināšanai, bet vairāk gan ticams, ka viņu pievilkusi mantojuma lieta. Ances māte nu mirusi. Palika dzīvoklis ar vērtslietām, gleznām, mēbelēm. Kamēr to visu nodzīvos, var jau mīlas serenādes dziedāt . . ."

„Tā ir nelietība! Vai tad tagad tiešām nerodas iespēja, vienā dzīvoklī dzīvojot, meiteni brīdināt?"

„Tā kā par vēlu jau . . . Viņa drīzumā gaida bērnu."

„Ja tā, tad nesaprotu Robertu. Tagad viņš taču Anci, droši vien, apprecēs. Un tad jau būtu bijis prātīgāk iet uz viņas mazo divistabu dzīvokliti, kur būtu varējis netraucēti dzīvot savu ģimenes dzīvi."

„Tu jau atkal piemirsti, ka darīšana ar Robertu un nevis kādu citu. Neticu, ka viņš Anci apprecēs. Bez tam, ja viņš likvidētu, manis dēļ kaut atkal pārdotu savas istabas un lietas, viņš aizietu dzīvoklī, kas pēc likuma ar orderi piederētu Ancei. Tagad viņš ar serenādēm palīdz Ancei iedzīvi izpārdot un nodzīvot, jo šīs te istabas un mēbeles taču ir viņa īpašums, no kurienes mīļāko izmetīšot kā korķi, kad apnikšot un bez naudas būšot... Tā vienu vakaru dzērumā lielījās Andrejam."

„Bet vai tad Ance, bērnu gaidīdama, neskubina uz precēšanos?" . .

„Kā nu ne. Taču laba aizbildinājuma Robertam netrūkst, jo nav vēl no trešās sievas šķiries. Bet lai paliek Roberts," spēji tematu maina draudzene, „man ir arī labas ziņas: biju Jelgavā un apciemoju arī vecmāmiņu. Daļa pie viņas slēpto puišu ir filtrāciju izturējuši un jau ieguvuši personības apliecības, tāpat tikuši ģarām kara galdam bez traucējumiem. Divi gan vēl nav galā, jo visi reizē jau filtrācijai arī nepieteicās. "

„Tā patiešām brīnišķīga ziņa!" es skaļi priecājos. „Un Jaksis? Kā izgāja viņam?"

„Jaksis aizgājis pirmais pieteikties un ugunskristības arī vareni izturējis. Tas iedrošinājis arī pārējos sekot viņa piemēram. Tagad viņš pieteicies Jelgavas valsts ģimnazijā uz pēdējo klasi, lai vēlreiz noliktu gala pārbaudījumus, līdzīgi Kārlim. Iešot tad studēt."

„Drosmes jau puisim netrūkst, bet ar to studēšanu . . . Tu taču zini, ka viņu toreiz ar saviem priekšlikumiem vajāja tieši Rīgas čeka. Un nu viņš — pēc tikai viena gada — grib iet uz Rīgu studēt?"

„No galvas to neizrunāsi tādam, kas kaut ko stingri apņēmies. Bez tam Rīgā esot arī Lita . . . Tā viņš ar uzsvaru teica!" Olga smaida, bet es jūtu, ka negribot pietvīkst vaigi.

„Toties par pārējiem puišiem, par tiem, kas no Zviedrijas izdoti, sliktas ziņas," Olga atkal turpina jaunu vēstījumu. „Kādas trīs nedēļas viņi dzīvojuši tur, kā jau zini, Bemberu ķieģeļu cepļa noliktavā, kas pārvērsta par nometni. Tad viņus aizsūtīja kaut kurp nezināmā virzienā. Nu viens atrakstījis Vīganta tēvam no plašās dzimtenes — Vorkutas. Daudzi tur esot miruši, tikai daži tikuši uz brīvām kājām. Cik zināms, divi vai trīs. Vienam bijusi laba pazīšanās, divi citi pratuši runāt komūnistiem saprotamā valodā . . ."

(Turpinājums seko)

Gunārs Irbe

NO SOMIJAS UZ EZERA KRISTĪBĀM

SARUNA PĒRNRUDEN AR ASTRĪDI IVASKU

Ciemošanās notika pērngad, apmēram ap gaileņu laiku. Mazliet nogurusi, vējų nopūstu seju Astride Ivaska brida man blakus pa nogāzes taku zviedru mežā. Visapkārt sūnās spīdēja simtiem rudens sauļu — sēnes. Kalna galā atvērās skats uz trim ezeriem.

—„Ezera kristības" sauksies nodaļa manā dzejoļu krājumā,— teica dzejniece no Ziemeļlaukiem.

Jā, tieši tā. Astrīde un Ivars Ivasks nekad nerunā par Norfildu (Northfield), bet tikai par Ziemeļlaukiem. Man šie Ziemeļlauki — un Ivasku māja divām kolledžām bagātajā minesotiešu pilsētelē gabaliņu aiz Mineapoles — divreiz bijusi oaze klaiņojumā pa lietišķīgumā dimdošo Ziemeļamerikas kontinentu. Tur Ivars mani aizvilka — pirmoreiz mūžā!— arī uz somu pirti, saunu; un pēc tam mēs pozējām viens otram puspliki pie milzīga, veselas sienas platuma grāmatu plaukta ar pirts slotām galvā. Oaze arī tādēļ, ka šajā mājā sapludināja kopā divu kaimiņtautu kultūras strauti. Ivars Ivasks ir Rīgā dzimis un audzis igaunis, tagad vācu literatūras profesors Sv. Olafa kolledžā. Astrīde, ģenerāļa Hartmaņa meita, ir latviete ar lībiešu senčiem. Ivasku mājā, šķiet, ka robežļoslai ir bagāta augsne: latviešu un igauņu kultūra papildina viena otru un ļauj izplaukt skaistiem ziediem.

Pērnvasar viņi abi bija trīs mēnešus klaiņojuši pa Eiropu, un Astrīde beidzot sakārtojusi un nodevusi izdevējam savu dzejoļu krājumu. Viņa ir, tā sakot, par purna tiesu aiz Ivara, kam pērnziem igauniski iznāca krājums „Tähtede tähendus", kas, no nedaudzajiem pieejamajiem tulkojumiem spriežot, satur brīnišķas lietas.

—Ja atskaita kopīgo, kas dabīgi izveidojas katrā ģimenē, Astrīde gājusi savu ceļu,— ar noplūktu gaileni rokā stāstīja Ivars.— Viņas dzejų lasot, tagad, kad manuskriptu redzot iegūta kopaina, jūtu atšķirību somu-ugru un baltiešu dzejas ievirzēs.

Ivara trenētā kritiķa acs, tātad, urbusies dziļi kultūras izpausmju iežos.

Astrīde stāstīja, ka grāmatā būšot četras nodaļas: Senči, Ezera kristības, Pasaules pagalmos un Patiesības brīdis.

— Iesākumā es runāju par saviem senčiem, otrā nodaļā dominē Somijā, daļēji arī Minesotas ziemeļu dabā gūtās ierosmes. „Pasaules pagalmos" ir, pasaules pagalmos ceļojot, pārdzīvotā atspulgs.

Astrīde Ivaska ir dzejniece ceļā. Šī nebija pirmā reize, kad viņu sastapu Eiropā. Pirmā bija īslaicīga tikšanās kādā Stokholmas ēdnīcā, sarunas ar abiem Ivaskiem ziemeļu vasaras ilgajā mijkrēslī uz ielas. Otrreiz — mēs gājām sēņot. Katras ciemošanās starpā — paris gadu, kad sarunas notikušas vēstulēs vai Ziemeļlaukos.

Bet viņas un Ivara ceļojumi ja ar neparastu svaigumu, lika

Dzejniece Astrīde Ivaska pērnā septembrī Stokholmā.
Foto: G. Irbe

nekad nav bijuši bezsatura trauksmes no vienas tūristiskas vietas uz otru. Gluži otrādi — viņi uzlasījuši ar visdziļāko pietāti pasaules pagalmos gan nokritu šos, cilvēku un laika aizmirstos graudus, gan arī tos, kurus pasniedz satiktu sarunu biedru un kolēģu rokas. Amplitūda ir plaša — Spānija, Griekija, Austrija, Francija, Vācija, Somija un Zviedrija abiem Ivaskiem nav vairs svešums, bet pazīstamiem avotiem bagāti novadi, kur gūt un smelties darbam, pārdomām, dzejai un sev pašiem.

Mūsu trejos ezeros skatīdamies, es vaicāju, kāpēc „Ezera kristībām" jāpaliek tikai par nodaļas virsrakstu. Grāmatai pašai Astrīdei cits padoms. Bet man šķita — „Ezera kristības" skanēja ar neparastu svaigumu, lika iedomāties arī abu iemīļoto Somiju, kur it kā esot meklējamas saknes Ivara senčiem.

Tagad šis nosaukums tomēr greznos Astrīdes dzejoļu krājuma vāku. Tātad, toreiz viņā bijusi ceļā no Somijas uz Ezera kristībām. Lasītājam, kas sekojis dzejnieces attīstībai periodiķā, ir pamats gaidīt patikamu pārsteigumu, kad grāmata — varbūt uz Lieldienām — parādīsies grāmatu galdos.

„Astrid, saki, vai ir kāds autors, kas tevi ietekmējis?"

— Lauva ēd visādus dzīvniekus...

Viņa ir daudz lasījusi, piegājusi pasaules literatūrai ar atvērtu sirdi, meklējusi sev tuvo. No visa tā veidojies pašas ejamais ceļš, pašas literārie vaibsti. Taču viņa zināja pastāstīt, ka vistuvāki viņai, laikam, būšot somu mūsdienu dzejnieki, kuriem viņa piekļuvusi, kad iemācījusies somiski.

— Somu modernā dzeja ir tuva dabai. Dzejnieki meklē jaunas formas un izteiksmes līdzekļus, bet nav sausi un intelektuāli, viņi it kā pasmelas Somijas ezeros un strautos. To izjūt spēcīgāk, ja viņus salīdzina ar kollēgām anglo-sakšu pasaulē, kur — man šķiet — vairumā lielpilsētas un rakstāmgalda, istabas dzeja. Soms dzejo, būdams tiešā saskarē ar savas zemes dabu.

Un Astrīde domā, ka šādā virzienā ceļš meklējams arī latviešu literatūras radošajiem modernistiem. Tas nenozīmētu atteikšanos no kontakta ar jaunāko pasaules literatūrā, bet gan savu rakstura vaibstu piešķiršanu modernajai šīsdienas literatūrai. Astrīde domā arī, ka zināmas slieksmes šajā virzienā latviešu dzejā jautagad nojaušamas. Tur saskatāma arī trimdas dzejas nozīme vinākotne.

Uz jautājumu, vai viņai nelieekas, ka dzejot trimdā ir bezcerīgi, Astrīdes atbilde ir optimistiska. Dzeju jopojām ciena lasītāji trimdā, bet— še visiem brīvajiem pasaules vējiem un lietiem paklauti — latviešu dzejnieki ir kontaktā arvisām norisēm uz mūsu zemes ceļes.

(Nobeigums 6. lpp.)

Juris Soikans

JĀNIS ROZENTĀLS

MĀKSLINIEKA SIMTĀS DZIMŠANAS DIENAS ATCEREI

(Nobeigums)

Taisīt politiku, kaut arī mākslinieciskas dabas, nozīmē būt elastīgam. Strādādams pie latviešu kultūras dzīves veidošanas, Rozentāls nesastinga arī pats savā mākslinieciskajā izpausmē. Nonākdams saskarē ar skandinavu mākslu un iepazistoties ar norvēģa Muncha, soma Gallena un Edelfelta, tāpat arī ar holandieša Izraela mākslu, tomēr visdziļāk iedzīvojies Gallena mākslas pasaulē, Rozentāls domāja, ka arī latviešu dvēselei un dzīves skatījumam būtībā ir tuvāks bolisms nekā stāstoši literārais stils. Rozentāls pievērsās nāves un līdzīgu problēmu risināšanai, kas reizē ar satura maiņu viņa gleznās dabīgā kārtā atspoguļojās arī krāsu paletes izvēlē. Tā kļuva tumšāka, noslēpumaināka. Šī perioda raksturīgākie darbi ir „Melnā čūska," „Teika", „Nāve" u. c. 1898. gadā Rozentāls apceļoja Vakareiropu. Tas deva viņam izdevību iepazīties ar Berlīnes, Diseldorfas un Drēzdenes vācu glezniecības skolām resp. tā laika vācu romantismu glezniecībā, ko pārstāvēja Beklins, Štuks, Klingers. Kaut Rozentāls bija arī Parīzē, franču mākslas iespaidu viņa darbos nemana, turpretim vācu romantisma ieskaņas atbalsojas arī „Teikā." Šai otrā glezniecības periodā, kuru iezīmē skandinavu mākslai raksturīgs liktenīgums un vācu romantisma pieskaņa, kaut arī gleznieccības kultūras izpratnē, Rozentāla skatiens ir vērsts jau uz Vakareiropu, darbi tematiskā ziņā tomēr izaug no latviskā dzīves skatījuma.

Trešais un pēdējais Rozentāla gleznieccības izpausmes periods ierindojams jugendstilā. Šim stilam piemītošais saldums, diemžēl, nav spējis paiet garām arī Rozentāla paletei. Rozā, gaiši zilās un baltās krāsas trijskanī kā „gaismas uzvara" izvijas cauri veselai rindai darbu un, ieskaņoties pēcimpresionisma tendencēm, sevišķi spilgti parādās viņa Kapri gleznojumos, „Gulbju jaunavās," „Grēkā", 1909. gadā gleznotajā altārgleznā Jaunajai Ģertrūdes baznīcai Rīgā „Jēzus svētī bērnus,' bet jo krasi — „Princesē ar mērkaķi." Šai pēdējā Rozentāla mākslinieciskajā sejā vairs neatrodam gandrīz neko, ko varētu saukt par latviešu cībā, ko pārstāvēja Beklins, dvēselei vai garam radniecisku. Ne tematikā, ne arī pārdzīvojuma ziņā minētie darbi vairs ne-

Lidija Auzāne - Vītoliņa

LATVIETEI

Latviete, tu sevī glabā
Tautas sākumu un galu, —
Tu esi māte audzēm nākamām,
Kas nav vēl dzimušas
Un mūžam nedzims tavai tautai,
Ja sevi izsvaidīsi svešos vējos!

Šais laikos divainos,
Kad jaunu sauc par labu,
Kad sadrūp tikumi
Un netikumi valda,
Kur meklēt patiesību tev,
Kur atrast balstu?

To atrast nevarēsi
Svešos maldu ceļos. —
Tik sevī dziļi paveries
Un saules gaismā cel
To senču ticību un spēku,
Ko māte šūpuli tev lika. —

Kā tava tauta gadu simtu mijās,
Ticot gaismas uzvarai,
No tumsas saulē cēlās,
Tā celsies tu,
Ja apliecināt spēsi,
Ka esi un arvienu būsi latviete!

sasniedz līmeni, kuŗos Rozentāls parādījās kā latviešu tautas dzīves tēlotājs, iemūžinādams Saldus un tās apkārtnes ļaudis latviešu nacionālajai mākslai neaizmirstamajos darbos, kādi ir „Pēc dievkalpojuma." „No kapsētas" u. c. Viņa pēdējā posma darbi latviešu gleznieccībā ieņem tādu pašu vietu kā Alberta iela Rīgas pilsētas arhitektūras sejā.

Jānis Rozentāls pie latviešu mākslas debesīm neiemirdzējās pamazām, bet jau ar pirmo uzstāšanos Mākslas akadēmijas beigšanas gadā pēkšņi un spoži iedegās kā apžilbinoša komēta. Viņam piedaloties Rīgas latviešu biedrības noorganizētajā etnografiskajā izstādē ar mākslas nodaļu, visa latviešu un vācu prese kā vienā balsī atzina, ka jaunais gleznotājs Jānis Rozentāls ir ceļā uz redzamākā latviešu mākslinieka vietu. Minētajā izstādē piedalījās vēl Alksnis, Purvītis, Valters, Baumanis, Balodis un Birnbaums. Rozentāls tajā izstādīja 10 gleznu. No tām prese sevišķi izcēla „No baznīcas," „No kapsētas," „Pātari," „Krogū," „Darbnīca," „Pirms izstādes," „Meitenes galva" un „Aizliegtais romāns."

Rozentālam, ja viņš arī nebūtu nekā vairāk uzgleznojis, kā tikai tos darbus, kas radās viņa gleznošanas pimajā periodā, pietiktu, lai ar tiem ierindotos to vidū, kas, latviešu nacionālās mākslas Olimpā ieiedami, kļūst nemirstīgi.

Sevišķi izcejama Rozentāla portretēšanas māksla. Tajā kā darbu skaita, tā veiksmes ziņā latviešu gleznieccībā Rozentālam nav līdzenieka. Viņš uzgleznojis pāri par 300 portretu. Lielākā daļa no tiem bijuši pasūtinājumu darbi,bet arī tie pārsteidza skatītāju ne tikai ar mākslinieka otas virtuozitāti, bet arī modeļa psiholoģisko uztveri. Sevišķi liela un paliekoša nozīme ir Rozentāla pasāktajai latviešu kultūras darbinieku portretu serijai. Lai pieminam kaut vai Purvīša, Malvīnes Grinbergas, tāpat Blaumaņa, Poruka un citus portretus, kas ir vienreizēji portretistikas meistardarbi un dārgi sava laika garīgā profila dokumentētāji.

Rozentāla mūžs bija samērā īss. Pēc Mākslas akadēmijas nobeigšanas viņš nodzīvoja vēl tikai 21 gadu. Šais divos gadu desmitos paveiktais darbs ir tik liels un nozīmīgs, ka, par spīti gleznieccības stila un mākslas izpratnes atkārtotai mainīšanai, Jānis Rozentāls ierindojies starp redzamākajām latviešu nacionālās mākslas veidotājām personībām.

atbrīvnis atkal... sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS ⓒ ROMĀNS

(27. turpinājums)

„Piedodiet, es tā gluži nedomāju, negribēju jūs dēvēt par svēto. Labāk teiktu neaizstājamais, nesasniedzamais. Piedodiet, tagad laikam murgoju. . . . Patiesi murgoju. Es izsapņoju savu neizdzīvoto dzīvi. Man taču varēja būt tāds dēls . . . Nav nozīmes nožēlot pagātni, bet dodiet man mazu cerību nākotnei. Dāvājiet kaut daļu tās ticības, kas mīt jūsos. Došos jums līdz, bet tas pagaidām vairāk kaprises nekā pārliecības labad. Es gribu izrauties no istabas, kur mani ieslēdzis liktenis, bet nezinu, vai laukā — lietū un vējā — jutīšos apmierinātāka. Ja palikšu še, zinu, ka nosalšu, nelaikā nobeigšos . . . Bet kas notiks tur? Vai jums ir kaut mazākā nojauta, kāds priekšstats par notikumu attīstību? Sakiet vienu vārdu, un mana dvēsele celsies spārnos."

Česlavs atkāpās soli no lēdijas. Brīdi viņā nolūkojās.

„Jūs nobijāties no manis? Jā, jā, esmu jau kļuvusi atbaidīga," izmisusi izsaucās Patrīcija.

„Nē, . . . netiesājiet sevi velti," mierināja Česlavs. „Es neesmu ne svētais, ne pravietis, kas var paredzēt nākotni, bet cilvēce ir nobriedusi lielām pārmaiņām, notiks ideālu pārvērtēšana. Lejas pacelsies kalnos, kalngali nogrims ielejās . . ."

„Jūs domājat atombumbas?"

„Nē, es nedomāju par ieročiem. Es domāju par ideāliem, kuŗi apnikuši cilvēkiem. Mēs dzīrojam pie bagāti klātiem galdiem, kur laistās sudrabs un skan porcelāns, bet mūsos vēl mājo nepiejaucējama barbars, kurš reiz sadauzīs šīs civilizācijas rekvizītes. Mums būs jāmācās staigāt kājām, pusdienot no māla un kokā grebtiem traukiem, valkāt nebalinātas drānas. Kad tas notiks, to neviens nevar pateikt, tikai ir daži cilvēki, kuŗi redz tālāk nekā mēs, un kuŗi dzird visklusākās dabas noslēpumu balsis."

„Un jūs esat viens no tiem. Neliedzieties, jūs esat!" Patrīcija viņam tuvojās izstieptām rokām. „Es jūs uzaicinu rītvakar uz savas dzimšanas dienas svinībām. Būs maza sabiedrība. Nekautrējieties un pasakiet viņiem to pašu, ko šonakt man. Jūs to apsolīsit?"

„Nedomāju, ka būtu prātīgi sabojāt jūsu viesiem labo omu. Turklāt man jāiet pie kāda drauga, kam šovakar bija kāzas. Viņš brauks līdz ar mani uz Ungāriju. Viņa jaunā sieva rīko bēru mielastu . . ." Česlavs mēģināja atrunāties.

„Tādā gadījumā ielūgti visi trīs. Nododiet šiem jaunlaulātajiem rīt manu ielūgumu. Es varu vēl pa tālruni izsūtīt viņiem telegrafisku ielūgumu. Kā viņus sauc?" lēdija neatstājās.

„Jūs tiešām domājat, ka bēru mielastu var pārvērst par dzimšanas dienas svinībām?"

„Tā ir mana sirsnīgākā vēlēšanās. Kā sauc jūsu draugu? Atļaujiet man šo prieku. Es gribu viņus abus uzaicināt. Neapbēdiniet mani . . . Lūdzu . . . lūdzu . . ."

„Viņus sauc Imants un Baiba Liepa. Dzimuši latvieši, pēc pārliecības neideāli ideālisti . . ."

„Lieliski, es tieši tādus cilvēkus vēlos redzēt pie sevis. Jūs viņus ielūgsit manā vārdā?"

„Labi, to varu apsolīt. Protams, negalvoju, ka viņi ielūgumu pieņems. Mēģināšu . . ."

„Tas ir labi, mans jaunais draugs. Labākais arvien nāk beigās. Ar labu nakti" Viņa pēkšņi apskāva studentu, noskūpstīja to uz vaiga un neatskatoties pazuda guļamistabā. Durvis aiz viņas strauji aizvērās.

„Ak, šausmas," Česlavs iesaucās. Viņš bija apmulsis. Ko šī alkatīgā sieviete no viņa vēlas?

SAMTAINAIS ZIRNEKLIS

Vanda sēdēja sabozusies dīvāna stūrī, lika rokas pie deniņiem un pieres, nevarēdama izšķirties. Kaut kas bija jādara, lai Česlavu nezaudētu, bet — kā viņu paturēt, kā ievilkt atpakaļ savas mīlestības orbitā? Studente pacēla acis pret spuldzi ar mēļi zaļo apvalku, kas izskatījās kā nogriezts kōns. Istaba bija pilna mēļi zaļu ēnu, bet neviena gaismas stara, ne cerību dzirksts. Lampa stāvēja uz sekretāra un apgaismoja tikai nelielu apli ap sevi. Vanda pēkšņi piecēlās, it kā būtu atradusi izeju no domu strupceļa. Uz sekretāra stāvēja arī tālrunis krējuma krāsas čaulā. Viņa jau sniedza roku pēc klausules, bet atkal atrāvās.

Teodozijas padoms bija labs, tikai — ko teiks vecāki? Grāfienei piemita neparasti aristokratiski, nelaikmetīgi ieskati. Viss, ko viņa teica, bija tīrais zelts, bet kāpnes uz laimi apkalāmas ar nerūsējošu tēraudu, nevis ar zeltu. Grāfienei likās, ka vēl arvien turpinās romantisko kavalieru laikmets.

Vai viņa tagad varēja vēlā vakarā doties pie līgavaiņa un lūgt piedošanu? Kam īsti bija jāatvainojas — viņai vai Česlavam? Turklāt šis fantasts, kas iemīlējies Polijas pagātnē un vēsturē, nebūs atskurbināms ar dažiem vārdiem. Visprātīgākais būtu nogaidīt, bet viņas sirds nespēja gaidīt. Česlavs varēja viņas nogaidīšanu pārprast. Starplaikā viņu varētu savaldzināt kāda cita. Varbūt jau tagad Budapešta ir tikai ieganšts kādai romantiskai dēkai?

Lai būtu kā būdams, viņai jāredz savām acīm, ko Česlavs darīs Vīnē un vai no Vīnes ceļš ved uz Ungāriju? Bet kā izkārtot tik īsā laikā braucienu? Pašai nebija sakaru ar ceļojumu birojiem un gaisa satiksmes sabiedrībām. Visus agrākos braucienus kārtoja tēvs ar māti. Šoreiz nevarēja lūgt viņu palīdzību. Vienīgais cilvēks bija Vinsents . . . Viņas rokas atkal sniedzās pēc klausules . . . Vai viņa drīkstēja griezties pie cilvēka, no kura pirms pāris stundām aizbēgusi?

Vinsents bija slims. Bet neviens nav tik bezcerīgi slims, lai atteiktos no ārstēšanas. Pie tam viņai nav vajadzīga Vinsenta dvēsele, bet viņa sakari, viņa padoms. Vinsentam īstenībā bija divas dvēseles, viņš dzīvoja divas dzīves, pats, varbūt, to neapzinādamies. Citādi viņš bija kollēģiāls, izaicinošs. Līdz šim nekad nebija atteicis, ja Vanda ko lūdza.

Vanda nocēla klausuli un drebošiem pirkstiem uzgrieza Vinsenta numuru. Laiks nebija parasts zvanīšanai, bet cik reižu pat pēc pusnakts viņai nebija zvanījuši studenti no omulīgas sabiedrības? Viņai taču bija pienākums atvainoties par negaidīto aiziešanu. Ja Vinsents nebūs īgns, turpinās par ceļojumu. Vanda labu brīdi klausījās signālus. Kad nogura viena roka, piespieda klausuli ar otru roku pie otras auss. Pēdīgi atsaucās īgnas piesmakušas sievietes balss. Vanda pazina šo balsi. Tā bija dzīvokļa saimniece. Lords ar savu draugu tikko pārnākuši. Viņa gaišība atrodoties vannā. Ja saruna esot svarīga, viņš varot atzvanīt pēc ceturtdaļstundas. Vanda pateica savu vārdu un numuru.

(Turpinājums sekos)

Atskats uz Kanadas DV veikumu

TRESAIS ZIŅOJUMS PAR KANADAS DV DELEGĀTU SAPULCI TORONTO

Kanadas DV delegātu sapulcē 12.un 13. martā Toronto, kā mūsu laikrakstā jau ziņots, piedalījās 17 DV nodaļu 22 delegāti, iztrūkstot vienīgi Halifaksas kopas pārstāvētājam. Toronto nodaļa bija pārstāvēta ar 3 delegātiem, Hamiltonā, Londona un Montreala ar ik 2, bet Bramptona, Britu Kolumbija, Druva, Kičenera-Voterlu, Niagara un Sadberija ar vienu tiešu delegātu, kamēr pārējās nodaļas pārstāvēšanas pilnvaras bija devušas kādam tuvāko nodaļu biedram vai zemes valdes loceklim. Bez delegātiem balsstiesības, izņemot valdes vēlēšanas, bija arī visiem zemes valdes un revīzijas komisijas locekļiem, DV CV loceklim un Kanadas vanadžu priekšniecei.

Sapulces dalībniekiem šogad alā). Trim sacensības dalībnie bija izgatavots 26 lappušu garš kiem, kas nesaņēma godalgas, pavairots darbības pārskats, kas DV KV piešķīrusi „Mazputniņa" ietvēra visu valdes locekļu un abonementu uz 6 mēnešiem. 2. dažu nodaļu ziņojumus, kādēl Bukovskis ziņojuma papildinājumā norādīja, ka attieksmes ar mā norādīja, ka attieksmes ar jaunatni DV organizācijai labas, bet galvenais darbs ar jauniešiem tomēr veicams nodaļās. Jaunatne būtu iedalāma trīs grupās: jaunākā iesaistāma latviešu skolu darbā, otra grupa — latviskajos sarīkojumos, bet trešā, mūsu jaunie akadēmiķi — nacionālpolitiskajā darbā.

Sekretārs R. Alksnis bija apmanuskriptu J. Andrups Anglijā tagad esot pabeidzis un grāmatas iznākšana paredzama šai rudenī. Negaidītā iespiešanas atpamšana DV apgādam tā darbībā bijusi loti neizdevīga.

No zemes valdes pr-ža R. Eģenera rakstveida ziņojuma izrietēja, ka darbs aizvaditājā gadā risinājies trīs galvenajos virzienos — palīdzībā grūtībās nonākušajiem tautiešiem, darbā Latvijas brīvībai un DV apgāda stiprināšanā. Līdzekļi darbam Latvijas brīvībai vākti 14. jūnija akcijā ar speciāli izdotām aploksnēm. Aicinājumu ziedot bija parakstījis arī LNAK valdes pr-dis J. Niedra. Līdzekļi izlietoti, sniedzot kārtējos pabalstus skautu un gaidu organizācijām, LNAK skolu un informācijas daļai, Latviešu sporta apvienībai Kanadā, LNF Zviedrijā; piešķirts arī 200 dol. pabalsts LNJAK nedēļas nogalu kursu rīkošanai, nosūtīts ziedojums radioraidījuma Inter Ethnic Forum vaditājam un iemaksāti 200 dol. Ziemeļameri kas latviešu kultūras fondam. Valdes priekšsēdis piedalījies ASV DV delegātu sapulcē Vašingtonā, ASV DV pr-ka 60 gadu jubilejas svinībās Priedainē un 13. novembra demonstrācijā Ņujorkā.

Jaunatnes darbā izkārtota jaunatnes rakstu darbu sacensība, kurā piedalījās 12 dalībnieku no Kanadas, diviem globālā vērtējumā izpelnoties godalgas (U. Grasis Sadberijā un R. Zeltiņa Montreālē). Trim sacensības dalībniekiem šogad alā). Trim sacensības dalībnie bija izgatavots 26 lappušu garš kiem, kas nesaņēma godalgas, pavairots darbības pārskats, kas DV KV piešķīrusi „Mazputniņa" ietvēra visu valdes locekļu un abonementu uz 6 mēnešiem. 2. dažu nodaļu ziņojumus, kādēl Bukovskis ziņojuma papildinājumā norādīja, ka attieksmes ar mā norādīja, ka attieksmes ar jaunatni DV organizācijai labas, bet galvenais darbs ar jauniešiem tomēr veicams nodaļās. Jaunatnes darbā izkārtota jaunatnes rakstu darbu sacensība, kurā piedalījās 12 dalībnieku no Kanadas, diviem globālā vērtējumā izpelnoties godalgas (U. Grasis Sadberijā un R. Zeltiņa Montreālē).

ZIŅAS

ciemos reiz ieradies
rudžs, kas arī nodar-
nadas federālā valdībā,
nistrijā vadot koope-
rtošanas daļu. Saisto-
mā referents iepazīsti-
klausītāju ar no pe-
slēgto dzīvi un darbu
ziemeļos izvirzītajā
r 136 dienas gadā jā-
nīgā tumsā un tikpat
rtrauktā gaismā, bet
ennakts maiņās. Vasa-
s periods tur ir tikai
— jūlija beigās un au-
uz īsu laiku parādās
gi un sniega kārta li-
uz laiku pazūd. Caur-
erātūra tur svārstās
vasarās sasniedzot ap
gadu laikā T. Puisāns
dienu piedzīvojis
ukstāko —57 gradu F.
vecumā mirušo Olgu
pēdējā gaitā uz Zie-
kapu latviešu nodali-
artā izvadīja bīskaps
elaiķe Toronto atstāj
ivesbiedru.
kara invalidu apvie-
karogu svinīgā sa-
9. martā Latviešu na-
a bīskaps A. Lūsis,
uri baptistu draudzes
šteinam. Sarīkojumā
rī Latvijas konsuls
V. Tomsons, LNAK
s J. Niedra, kā arī
organizāciju vadītāji
as pārstāvji. Atrefe-
šo sarīkojumu snieg-
aikraksta nākošā nu-

HAMILTONA

hista Valdemāra Ozo
jaundarbu koncerts,
ū bija paredzējusi rī-
ev.-lut. draudzes dā-
a, dažādu neparedzē-
dēļ nenotiks.
nas DV nodaļas rīko-
žas karnevāls 12. mar-
nājās tuvu pie 300 ap-
kas karnevāla prie-
ja jautru nakti. Mas-
bija jo bagātīga, un
šoreiz uz Pigbridžas
nevar attiecināt tik
to teicienu: „Gadiem
askas iet — kļūst ma-
s saņēma 10 oriģinā-
kas: 1. „Tauriņš" (R.
:. „Saulespuķe" (B.
3. „Vaidelotis" (L.
Līgava" (A. Grīn-
Profesors" (O. Beča),
a" (L. Grīnberga), 7.
8. un 9. „Klaidoņi"
a un H. Rosta) un 10.
(M. Ādama). Masku
balvas bija ziedoju-
anis (gleznu), V. Tuk-
lla trauku), E. Robež-
M. Zitmanis, V. Seb-
ndersons, T. Krīgers,
I. Haas, G. Eikerts,
nerikā" apgāds un re
amiltonas pārstāvis.

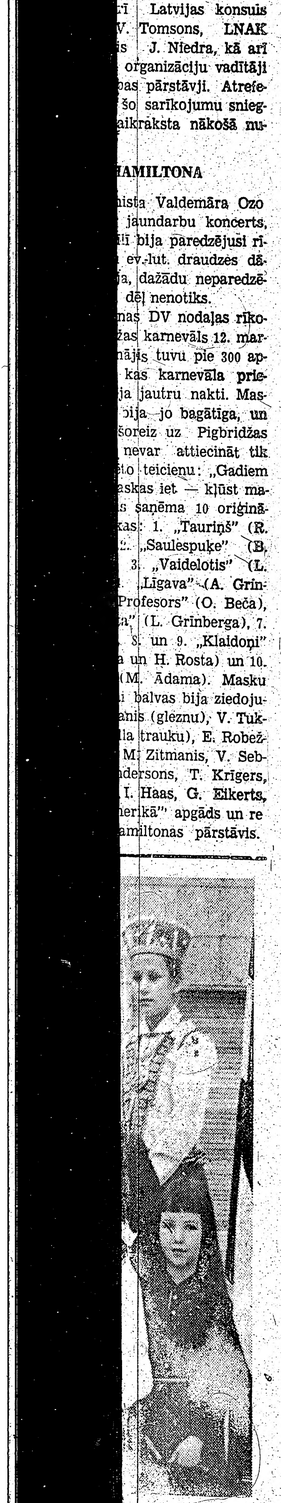

ma atceri un čaklā-
Kalniņa - Znotiņa

Larisa Freimane,
— skolotāja Natā-
ia Mukāne, Pēteris
Foto: J. Līgers

plkst. 7 vak.
chnical School,
ott St., ieeja no
Harbord.

Rosme kultūras laukā

ALAS KULTŪRAS BIROJS IZVĒRTĒ KULTŪRAS DIENAS

Tuvojoties šīgada kultūras dienu nobeigumam ASV, ALAs kultūras biroja darbinieki 13. marta sēdē Ņujorkā pārrunāja kultūras dienu izdošanos un gūto pieredzi. Šogad kultūras dienas plašos apmēros notika divās vietās: Ņujorkā 15. un 16. janvārī un Čikagā — 5. un 6. februārī, kā arī daudzi atsevišķi sarīkojumi citās latviešu kolonijās. Ņujorkā un Čikagā sarīkojumos ietilpa referāti (kopā 27) un koncerti (dubultkvartets Tēvija Ņujorkā un Ņujorkas kokļu ansamblja divi koncerti Čikagā). Abās vietās notika arī ilggadējo skolotāju godināšana, kopā godinot 129 skolotājus (40 ASV austrumkrastā, 60 vidienē un 29 rietumkrastā), kā arī 15 rosīgākās organizācijas (6 austrumkrastā un 9 vidienē). Abu konferenču referāti tiks publicēti ALAs kultūras biroja biļetena 14. numurā. Vislielākā interese tomēr bija par folkloristiskajiem priekšnesumiem, kādus šogad sniedza Ņujorkas kokļu ansamblis. „Kultūras dienu primārais mērķis bija kontakta radīšana kultūras darbinieku un ALAs kultūras biroja starpā," izteicās Dr. P. Norvilis. Tas arī izdevies, jo 62 latviešu organizācijas izraudzījušas savus pārstāvjus ALAs kultūras birojā. Viņi būs ne tikai sakarnieki, bet arī palīdzēs savās organizācijās un latviešu kolonijās īstenot biroja plānus un nodomus kultūras dzīves rosināšanai un uzturēšanai. Piedaloties ALAs kultūras biroja darbā, šie pārstāvji iegūs arī daudz vērtīgu ideju. Kultūras birojs cer, ka drīzumā savus pārstāvjus izraudzīs arī pārējās organizācijas un draudzes. Nākamgad ALAs kultūras birojs cer kultūras dienu sarīkojumus paplašināt, tajos iesaistot ne tikai rietumkrastu, bet arī citas lielākās latviešu kolonijas. Paraugam te var noderēt Austrālijas latviešu gadskārtējās kultūras dienas. Padomā piesaistīt vairāk jauno mākslinieku un komponistu, lai veicinātu jaunradi, nebaidoties arī no eventuālām piemaksām. Atsevišķi sarīkojumi būtu nepieciešami folkloristiskajiem un laikmetīgajiem priekšnesumiem, tos apvienojot vienā sarīkojumā.

Nākamā gadā godināt paredzēts pašdarbības kopas — kopus, deju un teātru ansamblus.

Nepieciešami arī referāti, kaut interese par tiem mazāka. Sēdē izrietēja doma, ka referātu skaits (15 Ņujorkā, 12 Čikagā) bijis par lielu. Neieturot tiem paredzēto laiku, referāti daļēji zaudējuši arī iespaidu. Nākamās kultūras dienās jāizvairās arī no atkārtošanās resp. no pārskatu sniegšanas par līdz šim veikto, izņemot, ja kas sevišķs veikts kopš pēdējās konferences. Tā paliks vairāk laika dažādu jautājumu plašākai analizei un debatēm.

Šāgada Ziemeļamerikas kultūras fonda mākslas un daiļamatniecības izstrādājumu izstāde pirmoreiz notiek Kanadā — Toronto laikā no 19.—27. martam. Izstādi pēc tam pārcels uz Ņujorku, kur, sakarā ar Amerikas latviešu apvienības 15 gadu darbību, kongresa laikā būs arī izstāde. Pirms tam bija ņikotas novadu izstādes Čikagā un Filadelfijā. Sēdē apsprieda arī jautājumu, kā rast iespēju amerikāņu muzejos sarīkot latviešu gleznu izstādes, kādas jau bijušas un atkal būs Redingā, lai iegūtu lielāku publicitāti. Tāpat apspriedā jautājumu par reprezentatīvas gleznu reprodukciju mapes un latviešu mākslas vēstures izdevumu. Attiecīgs projekts pastāv jau labu laiku, pie tā plānošanas strādā profesori J. Siliņš un A. Annus. „Mapes sastādīšana un izdošana nav problēma. Pdoblēma ir nauda izdošanai," izteicās prof A. Annus. Komitejas Latvijas brīvībai un ASV DV valdes pr-dis V. Hazners norādīja, ka naudu varētu sagādāt gan pabalstu, gan aizņēmumu veidā, ja tikai gatavs būtu mapes manuskripts un reprodukciju plāns. Prof. A. Annus solījās tādu sagādāt līdz nākamai biroja sēdei, lai pirms Latvijas 50. gadasvētkiem mape ieraudzītu dienas gaismu. Gar latviešu mākslas vēsturi strādā prof. J. Siliņš, kas tagad nav saistīts citā darbā. Materiāli ir savākti un darba plāns iesniegts birojam.

Trešā publikācija, kuŗu birojs pašreiz steidzina, ir rakstu krāju- ms skolotājiem un vecākiem. A redaktors ir prof. Dr. E. Kā- ņš.

No 3000 iespiestiem jaunās Ābeces eksemplāriem trešā daļa jau pārdota. Inž. K. Ielaja un J. Bičolis pašreiz strādā gar darbu par latviešu zīnātni trimdā. Dr. B. Jēgers pabeidzis „Latviešu trimdas bibliografijas 1940.—1960." manuskriptu, kas nodots Daugavas apgādam publicēšanai. Dr. B. Jēgers sagatavo arī darbu par latviešu bibliotēkām. Spiestuvē vēl arvien kavējas solodziesmu krājums.

Fr. Kurats ierosināja pievērst lielāku vērību pasaku platēm. Tās ir nepieciešamas, un pieprasījums ir liels. Prof. A. Annus aizrādīja, ka pašreiz populāras kļuvušas gleznu izstādes, kuŗās rīkotāji no mākslinieklem savāc gleznu ziedojumus, bet arī piesūta ložu grāmatiņas (pat 3 vienam mākslinieklem), kas maksā 5 dol. gabalā. Šāda rīkotāju „centība" ir zināma nevēlba pret mākslinieklem.

Sēdē piedalījās ALAs kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis, J. Bičolis, V. Hazners, prof. A. Annus, prof. Dr. E. Kāpostiņš, A. Krūkliņš, doc. A. Šturms, Fr. Kurats, Ū. Grava un L. Rumaks.

Ir

JAUNS DARBA . . .

(Pārnesums no 1 lpp.)

pat svariga latviešiem Kanadā, kā Austrālijā un citās zemēs, tāpēc šajā darbā jāpiedalās visiem, sevišķi ievērojot to, ka nepieciešama līdzekļu sagāde vajadzīgo dokumentu tulkojumu iespiešanai.

Mums palīdzīga varētu būt Brīvās pasaules latviešu apvienība.

Pārrunās Amerikas latviešu demokratu grupas vadītājs Aleksandrs Ozoliņš teica, ka jūtas ir slikts padomdevējs politikā, tāpēc mums nepieciešama sistēmatiska darbība un auksta prāta apsvērums — reālpolitika.

Sanāksmes dalībnieki noklausījās kasiera un revīzijas komisijas ziņojumus. Visā 13. novembra komitejas darbības laikā latviešu grupas vajadzībām ieņemti 2014 dol., izdoti 1619 dol. Atlikumu 395 dol. revīzija ieteica paturēt latviešu grupas tālākā rīcībā līdz jaunizveidotās koporganizācijas darbības noteikumu galīgai izstrādāšanai un pieņemšanai.

BATUN latviešu kopas Ņujorkā valdē ievēlēja: Oļģertu Baloži, Uldi Gravu, Kārli Račevski, Intu Rupneru un Māri Zaķi. Revīzijas komisijā ievēlēja Jāni Galguli, Aleksandru Ozoliņu un Ansi Uibo. Sanāksmes dalībnieki nobalsoja par to, ka jaundibinātajai kopai jāiestājas par biedru Amerikas latviešu apvienībā un Ņujorkas organizāciju apvienībā.

E. R.

Minsteres latviešu ģimnazijas Vācijā 20. izlaiduma abitūrienti: pirmā rindā no kreisās — Ieva Brauere, Baiba Alužāne, klases audzinātājs Alberts Spoģis un Inese Jakoviča; aizmugurē — Arnis Rāva, Andris Kļeperis, Jānis Upītis un Juris Slapjums. Uzņēmumā nav redzams abitūrients Kārlis Kangers.

Minsteres ģimnazijā 20. izlaidums

Vienīgā pilntiesīgā latviešu ģimnazija brīvajā pasaulē 12. martā varēja atzīmēt lepnu un nozīmīgu jubileju: mācības iestādi atstāja divdesmitā abitūrientu klase. Ja tagad mācības iestāde nes Minsteres latviešu ģimnazijas nosaukumu, tad jāatzīmē, ka ar šo apzīmējumu skolu pazīstam tikai kopš 8 gadiem, kad, likvidējoties Augustdorfas bēgļu nometnei, ģimnaziju pārvietoja uz Vestfāles galvaspilsētu Minsteri. Metot skatienu atpakaļ vēl tālāk pagātnē, jāliecina, ka skola radusies, apvienojoties veselai virknei latviešu ģimnaziju, kas pirmajos pēckara gados darbojās Blombergā, Detmoldā, Grēvenē u. c. Reizē ar skolas pāriešanu jaunajās un modernajās telpās, mācības iestādes tālākais gājums ieņēmis atkarīgs tikai no tā, vai nākotnē būs pietiekami daudz skolēnu, kas vēlēsies latviešu skolu apmeklēt.

Ģimnazijas 20. izlaiduma akts norisējās pacilātā svinīgumā, klāt esot gan latviešu, gan arī vācu atbildīgo izglītības iestāžu vadītājiem. Skolu šogad beidza 8 abitūrienti: Baiba Alužāne, Ieva Brauere, Inese Jakoviča, Andris Kleperis, Arnis Rāva, Juris Slapjums, Jānis Upītis un Kārlis Kangeris. Izlaiduma akta ievadījumā māc. R. Bērziņš abitūrienes tālākā dzīves gājumā novēlēja Dieva palīgu un neapjukt modernās dzīves trauksmainajā un vilinošajā karuselī. Skolas direktors Dr. prof. Z. Vītens savā uzrunā norādīja uz ģimnazijas izveidošanos un attīstību gadu gaitā, kā arī pateicās visiem, kas skolu atbalstījuši gan morāli, gan materiāli. Sevišķa pateicība pienākas Reinzemes-Vestfāles zemes valdībai, kas devusi iespējas skolai darboties modernās telpās. Direktors norādīja, ka skola uzskatāma arī par solidāritātes simbolu starp latviešu un vācu tautām, tā radot piemēru tautu kopējiem sadarbības centieniem. Audzēkņiem direktors lika pie sirds cienīt un neaizmirst savu tautu, jo sveštautieši mūs cienīs tikai tad, ja cienīsim paši sevi.

Vācu iestāžu vārdā no abitūrientiem atvadījās Minsteres pilsētas izglītības daļas vadītājs, skolu padomnieks Dr. Hoss, uzrunā norādot, ka vācu tautas viena daļa atrodas līdzīgā situācijā kā latviešu tauta, kādēļ mūsu līktenis vācu tautai nav svešs un labi izprotams. Bijušajiem skolas audzēkņiem Dr. Hoss lika pie sirds arī turpmākajās dzīves gaitās neaizmirst to, ko devusi latviešu skola. „Neviens no jums," norādīja padomnieks, „nav savām acīm ņēmis zemi redzējis, tādēļ pastāv arī lielākas briesmas, dzīvojot svešā vidē, aizmirst visu to, kas saistās ar latvisko kultūru, kuŗu esat mantojuši latviešu skolā. Tādēļ, ja šis mantojums vairs tik cieši nesaista sirdi, tad turieties pie visa latviskā ar stipru gribu."

LCK pr-dis V. Janums un LCK izglītības daļas vadītājs abitūrientiem visa laba vēlējumus izteica latviešu iestādījumu vārdā. A. Silis no Visbādenes, pieminot Draudzīgā aicinājuma svētbu, skolai dāvāja gleznu. Pēdējos norādījumus turpmākajām dzīves gaitām audzēkņiem līdz devēl izlaiduma klases audzinātājs A. Spoģis! Abitūrientu vecāku vārdā pateicību LCK un audzinātājiem izteica J. Kleperis, bet izlaiduma klases vārdā atvadījās Arnis Rāva. Abitūrienti saņēma grāmatu veltes no LCK, DV CV, skolas un dažiem tautiešiem, kā arī Jura Soikana kokgrebuma „Karoga pasniegšana" novilkumus.

Izlaiduma akta beigās abitūrientus sveica pamatskolas kolēģis skolotājas A. Alužānes vadībā, svinīgais akts izskanēja ar kopīgi nodziedātu Latvijas himnu. Abitūrientiem nozīmīgā diena beidzās vēlu vakarā kopīgās vakariņās un papriecājoties bijušo skolas draugu pulkā.

pas.

TLB sestdienas skolai savs žurnāls

Nesenajā O. Kalpaka nāvesdienas atceres aktā TLB sestdienas skola saņēma latviešu studentu korporācijas Gersicania dāvanu — skaņu lentes aparātu, kuŗu nodeva korporācijas Kanadas kopas pārstāvji I. Jaunkalns, G. Lūsis un Z. Grants. Aparātu skolas darbā varēs izmantot svinīgu aktu ieskaņošanai, dažādu mācību korporācijas Gersicania dāvanu bas stundu uzņemšanai un līdzi- gos gadījumos kā mācību palīg- skolas pārzinei A. Martinsonei līdzekli.

Šogad skola pirmoreiz iecerē- jusi izdot arī savu žurnālu „Au-

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas plkv. Kalpaka atceres aktā korporācija Gersicania skolai dāvināja skaņu lentes aparātu, kuŗu uzņēmumā skolas pārzinei A. Martinsonei pasniedz korporācijas pārstavji (no kreisās) J. Jaunkalns, G. Lūsis un Z. Grants. Foto: JAK

seklītis," ievietojot tajā dažādus audzēkņu rakstu darbus, dzejoļus, zīmējumus un citus skolas darba veikumus. Žurnāla iznākšana paredzēta 1. maijā, kad TLB sestdienas skola gadskārtējā sarīkojumā atzīmēs Ģimenes dienu. Jaunākajam žurnāla līdzstrādniekam ir tikai 5 gadi, vecākajam — 13, bet redakcijas darbu veic skolotājas L. Blūma un A. Cēbere, kā arī pārzine A. Martinsone.

Pašreiz skola sagaida kuplu bērnu vecāku un labvēļu saimi 26. marta sarīkojumā, kuŗa ienākumus skolai dāvina TLB tautas deju kopa Diždancis, mazie dejotāji Diždancītis, mūzikālais ansamblis Toronto Lācīši un koklētāji. Sarīkojums notiks Centrālā technikuma telpās — 275 Lippincott St. un sāksies plkst. 7 vakarā. Līdzīgus labdarīgus sarīkojumus skolas atbalstam iepriekšējos gados jau rīkojušas vietējās teātra kopas, TLB dāmu komiteja un V. Keišas baleta skola.

Maijā skolas 7. un 8. klases skolēniem sāksies pārbaudījumi, bet 4. jūnijā paredzēts izlaiduma akts, kas šogad būs jau 15. Paredzams, ka šogad skolu beigs 21 absolvents.

R. N.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

BAFALO

● Latviešu ev.-lut. draudzes pilnsapulcē no ziņojumiem izrietēja, ka darbība bijusi vienprātīga un maksājumi kārtoti apzinīgi. Par spīti lieliem neparedzētiem izdevumiem darbības gads beidzies ar atlikumu, pieaudzis arī pamatkapitāls bankā. Pēc ilgāka pārtraukuma baznīcas darbā un dzīvē atkal atgriezies draudzes pr-ks V. Celms, kuŗš janvārī pārcieta smagu operāciju. Šogad pārvēlamo draudzes pr-ku V. Celmu un padomes locekļus R. Kļaviņu un H. Šīferi vienprātīgi ievēlēja padomē par jaunu. Arī pārvēlamo dāmu komiteju ievēlēja līdzšinējā sastāvā: pr-ce Erna Paozola, kasiere Irma Smiltiņa un locekles — Emma Kampe, Olga Bernotas un Emma Ūdre. —s.

MINEAPOLE

● DV apvienības Minesotā gada sapulci Mineapolē vadīja K. Augstkalns, protokolēja E. Adamsone. Apvienības biedru un vanadžu skaits ar katru gadu audzis, darbība gājusi plašumā, izvirzot DV par aktīvāko latviešu organizāciju Minesotā. Aprūpei Ziemsvētku akcijā savākti $1885, 14. jūnija akcijā palīdzībai aiz dzelzs aizkara $500, krājkasītēs savākti $170,70, bet no organizācijas līdzekļiem aprūpei pārskaitīti $150. Apvienība pērn sarīkojusi 18 dažāda veida sarīkojumus. E. Dunduram vairs nekandidējot, par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo kasieri J. Zariņu, bet valdē — J. Peniķi, V. Vanagu, E. Grotiņu, K. Liepiņu, V. Vijumu, K. Gruduli, A. Droni un J. Cini. Valdē automatiski ieiet arī vanadžu pr-ce Z. Bulāte. Revīzijas komisijā ievēlēja N. Rasiņu, E. Dunduru un J. Polleiti.

● Vanadžu kopas pilnsapulcē Mineapolē piedalījās 32 vanadzes un DV apvienības pr-ks E. Dundurs. Sapulci ar uzrunu atklāja kopas pr-ce Z. Bulāte, vadīja A. Zvanere, protokolēja E. Adamsone. Sapulcē ievēlētā vanadžu kopas valde pienākumus sadalīja šā: pr-ce Z. Bulāte, viņas palīdze E. Zeltiņa, kasiere un aprūpes daļas vadītāja M. Grudule, saimniecības vadītāja A. Ķiaka un sekretāre R. Gagaine.

Andr. L.

BOSTONA

● DV apvienības gada sapulci atklāja pr-ks V. Rudzroga; par sapulces vadītāju ievēlēja J. Kažu, protokolistu O. Kutceru. No gada pārskata redzams, ka darbs apvienībā nav apsicis, bet vērsies plašumā. Budžets izpildījies ar uzviju. Uz 1. janvāri bija 2 goda biedri, 147 aktīvi biedri (no tiem 45 vanadzes) un 19 biedri-veicinātāji. Ieņemti $1582,71, izdoti $1448.— No organizācijas līdzekļiem izmaksāti pabalsti skolām, stipendiju, fondam, jaunatnes pasākumiem, sporta veicināšanai, skautiem, gaidām, un citām vajadzībām $380,90 apmērā. Vanadzes piedalījušās visu sarīkojumu izkārtošanā, ar bazāra noorganizēšanu guvušas līdzekļus nama maksājumiem un telpu izdaiļošanai, aprūpējušas kara invalidu S. Rimšānu, atbalstījušas latviešu ģimnaziju Minsterē, veicinājušas kultūras pasākumus un ar veltēm iepriecinājušas slimos, bāreņus un invalīdus, gadā ieņemot $1558,31 un izdodot $1499,41. Apvienība kopā ar sekcijām sarīkojusi 30 dažāda rakstura sarīkojumu. DV Jaunais teātris izrādījis A. Dziļuma lugu „Uz Milža pleca" divreiz Bostonā, bet pa reizei Ņujorkā, Albanijā un Vilimantikā. Sporta kopai 30 biedru ar volejbola, tenisa, galda tenisa, novusa un bumbošanas komandām. Sauleskalna gaidu vienībā ir 17 guntiņu, 14 gaidu, 10 lielgaidu, 4 vaditājas un 4 vad. vietnieces, bet Daugavas sv. autu vienībā 8 vaditāji, 5 vad. vietnieki un 51 skauts. Valdē ievēlētie amatus sadalīja šādi: pr-ks V. Rudzroga, viņa vietn. un sekretārs R. Liepiņš, kasieris A. Treize, aprūpes daļas vad. O. Bračiņš, biedrzinis J. Zariņš, informācijas daļas vad. O.Kutcers, nama pārzinis E. Milbergs, viņa palīgs A. Viksniņš, mantzinis A. Osis, sarīk. daļas vad. J. Āboliņš, sarīk. daļas sekretārs A. Reks, sarīk. daļas vaditāja palīgi G. Reks, M. Reks un E. Dīriķis. Vanadžu valdē darbosies: pr-ce E. Skobe, viņa palīdzes M. Hervarte un V. Bindemane, sekretāre S. Fogele, kasiere L. Kluce, mantzine N. Āboliņa, valdes locekles V. Straumēna un M. Dāme. Revīzijas komisijā ievēlēti V. Antiņš, A. Ginters un A. Bērziņš, bet gada tiesā — J. Vētra, T. Dreimanis un R. Muižzemnieks. O. B.

ROCESTRA

● DV apvienības 27. februāra sapulcē ievēlētā valde amatus sadalījusi šā: pr-ks K. Serdāns, viņa vietn. A. Niedols, sekretārs-biedrzinis A. Izaks, kasieris-mantzinis I. Timrots, aprūpes daļas vad. F. Kalniņš, sporta daļas vad. O. Vidas, bet sabiedriski-kultūrālo daļu vadīs pr-ks K. Serdāns; revizijas komisijas pr-dis J. Reičis, sekretāre R. Aizstraute un locekļis A. Vidas. Aiza

KALAMAZŪ

● Latviešu biedrības 6. marta sapulcē pārvēlētā valde darbosies šādā sastāvā: pr-dis O. Reinvalds, vice-pr-dis P. Austriņš, sekretārs K. Kļaviņš, kasieris E. Pavasaris, sarīkojumu daļas vad. Ž. Balcers, nama pārzinis un mantzinis A. Polis, biedrzinis A. Blankenburģis, grāmatvedis un nama studiju kom. pr-dis R. Freimanis. Valde aizrāda, ka latviešu nama īres lietas kārtos nama pārzinis A. Polis, bet sarīkojumu, koncertu un teātra lietas pagaidām vēl atradīsies pr-ka O. Reinvalda pārzinā (adrese 3102 Darmo St., tel. 343-5020). Biedrības dāmu komitejā par priekšnieci sapulce ievēlēja Hedvigu Poli, bet valde konstruējas šā: priekšnieces vietn. un sekretāre I. Ripele, kasiere Fr. Kivisele, saimniecības vad. B. Bendere, mantzine M. Reinvalde un valdes locekles — E. Pavasare un Ā. Kārnīte.

● Sakarā ar rakstnieka E. Vulfa 80. dzimšanas atceri, Alise Ose 13. martā ev.-lut. latviešu draudzes dāmu komitejas rīkotajā sanāksmē stāstīja interesantas personīgas atmiņas par rakstnieku, kuŗas papildināja literāta Z. Rītmaņa referāts par E. Vulfu. Atmiņu stāstītāja ap 120 klātesošo „izvadāja" pa senām tekām un guva jo sirsnīgu atsaucību gan ar izteiktām pateicībām, gan ziedu devām. Pirms referāta bija kopīgas dāmu komitejas gatavotas pusdienas, kuŗām svētību izlūdzās draudzes māc. A. Piebalgs. Sanāksmi ar pateicības vārdiem pabeidza dāmu komitejas pr-ce F. Zemitāne. Pēc tam dāmu komitejas pārstāve apmeklēja bijušo priekšnieci L. Šinti, kuŗa nevarēja sanāksmē ierasties, un izteica pateicību par priekšnieces darbam veltītiem 7 gadiem.

● Ev.-lut. latviešu draudzes locekļēm pēc 6. marta dievkalpojuma baznīcas skolas telpās notika sapulce ar ziņojumiem par pag. gada darbību un dāmu komitejas valdes ievēlēšanu uz 3 gadiem. Līdzšinējā priekšniece L. Šinte pēc 7 gadu darbības vairs nekandidēja, par jauno priekšnieci ievēlēja Faniju Zemitāni, bet valdē A. Klauvētāju, M. Bērziņu, A. Strautu, S. Brēmani, R. Malceneci, P. Mikasu, L. Dunkuli, E. Ozolu, O. Rinkušu, I. Lejiņu, S. Kajaku, E. Mazkristu, M. Stundu un I. Malcinieci. Dāmu komitejas darbs pērn bijis ļoti aktīvs, apgrozījumos sasniedzis 4977 dol., kas daļēji izskaidrojams ar draudzes jaunieģūto dievnamu. Dāmām draudzes pārvaldes vārdā pateicās pr-ka vietn. V. Miķelsons.

● Dievkalpojums, veltīts O. Kalpaka piemiņai, Kalamazū ev.lut. draudzē notika 6. martā, kad organizētā veidā tanī piedalījās arī latviešu skautu un gaidu vienības, kuŗas sava gājiena priekšgalā bija lūgušas kalpakieti A. Lasi.

● Latviešu biedrības gada sapulcē 6. martā iezīmējās ar priekšēža maiņu. Līdzšinējais Jēkabs Grotēns pēc 9 amata gadiem vairs nekandidēja; viņa vietā vienbalsīgi ievēlēja līdzšinējo vicepr-di Osvaldu Reinvaldu, kuŗu apsveica līdzšinējais priekšsēdis, pasniedzot nama atslēgu un biedrības dokumentus. Pārvēlot citas amatpersonas, valdē ievēlēja A. Austriņu, R. Freimani, E. Pavasaru, K. Kļaviņu, A. Poli, A. Blankenburģi un Ž. Balceru, revīzijas komisijā — J. Karpu, R. Ozolu un J. Venneri, bet dāmu komitejā — H. Poli, M. Reinvaldi, I. Ripeli, E. Pavasari, F. Ķiviseli un Ā. Karnīti. Aizvaditais darbības gads bijis rosīgs, par ko liecināja 12 dažādu nozaru vaditāju ziņojumi. Notikuši 18 dažāda rakstura sarīkojumi. Latviešu nams izmantots 56 reizes, dodot 540 dol. ienākumus, bet tā uzturēšana izmaksājusi 739 dol. Vajrāki runātāji cildināja bijušā pr-ža J. Grotēna nopelnus 9 gadu veikumā.

Kultūras darbinieku kongresa programma

Čikagas Latviešu nama telpās 26. un 27. martā notiks II kultūras darbinieku kongress Dr. Karpa vadībā. Pēdējā rīcības komitejas sēdē vienojās par šādu programmu:

Kongresa dalībnieku reģistrēšanās sāksies sestdien, 26. martā, plkst. 9 no rīta. Kongresa atklāšana notiks precīzi plkst. 10.30. Pusstunda paredzēta ievada svētbrīdim un atklāšanas runām. Sekos 3 lekcijas: prof. Jānis Rozentāls runās par personības kultūru, prof. L. Latkovskis par latviešu dzīves ziņu un doktorands L. Paklons no Beļģijas par jaunatnes problēmām un politiskajām idejām Eiropā. Pēc katras lekcijas 15 min. starpbrīdis.

Stunda no plkst. 2—3 paredzēta pusdienām. Pēcpusdienā kongresa dalībnieki sadalīsies pa sekcijām. No plkst. 3—5 darbosies šādas sekcijas: latviešu valodas Dr. J. Zaubes vadībā ar daudzu filologu piedalīšanos; kultūras politikas — Dr. A. Karpa vadībā; preses — K. Ķezbera vadībā, mākslas sekcija — A. Gaiķa vadībā. Sekcijai par Latvijas nākotnes viziju laiks paredzēts no plkst. 5—7. Debates varēs turpināties kaut vai līdz svētdienas rītam, kad precīzi plkst. 9 iesāksies atkal vienas stundas darbs sekcijās, kam sekos 3 īsreferāti (ne garāki par 20 min. katrs). No plkst. 11—1 paredzēta kopsēde, ar ko kongresa darba kārta arī beigsies.

Piedalīties lūgts ikviens, kam vien rūp mūsu tautas nākotne un kultūras veicināšana. Piedalīšanās maksa: abām dienām ar pusdienām — 6 dol., bez pusdienām — 2 dol., bet vienai dienai ar pusdienām — 3.50 dol., bez pusdienām 1 dol. Par kongresa dalībnieku ēdināšanu rūpēsies katoļu draudzes dāmas, ievada svētbrīdi teiks prāv. B. Baginskis. Kongresa kopsēdes vadīs Dr. J. Peniķis. Daudzo tālo viesu vidū pēc ilgāka laika Čikagā redzēsim arī prāv. N. Trepšu.

D. V.

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

TORONTO

Bisk. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze tel. 92-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

27. martā, plkst. 11 rītā Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Dievkalpojumu noturēs viesis — prāv. V. Sēfers no Montrealas.

3. aprīlī, plkst. 11 rītā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojumam sekos Svētdienas skolas uzvedums „Augšāmcelšanās." Iesvētes mācība. Draudzes mācītājs.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331

Toronto Sv. Andreja baznīcā.

27. martā, pl. 3 dienā dievkalpojums. Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar dāmu komitejas gadskārtējo bazāru. Pl. 1.30 iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. martā, plkst. 2 dievkalpojums draudzes 10 gadu pastāvēšanas atcerei un svētdienas skola. Viesis: Prāvests V. Sēfers. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3 draudzes vakars Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

27. martā, plkst. 4 p. p. evaņģelizācijas dievkalpojums. Piedalās prāvests B. Fedders no Toronto un draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar viesa — mācītāja piedalīšanos. Mūzikāli priekšnesumi. „Groziņi" ņemami līdz. Pie ieejas lūgts ziedot

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

27. martā, pl. 2 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīca 580 Portage Road.

3. aprīlī, pl. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Prauliņš.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4815 Marcil Ave.

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 481-8394. Sv. Pāvila ev. lut. latviešu draudze Montrealā.

20. martā, plkst. 2 pp. ciešanu laika dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras latviešu ev.lut. draudze.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Dievkalpojumi: katru svētdienu pl. 7 vak., Latviešu namā. Radio raidījumi: katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285. Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNICAS

ŅUJORKA

27. martā dievkalpojumi: pl. 11 Jonkeru baznīcā, māc. A. Ozols, pl. 2 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl. 4 (nevis pl. 2) Fārmingdēles Sv. Lūka baznīcā māc. O. Gulbis.

Jonkeros un Fārmingdēlē pēc dievkalpojumiem T. Dukāta referāts par koklēm un Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa tautas mākslas sniegumi.

Treškdien, 30. martā, pl. 7.30 vakarā Jonkeru baznīcā māc. R. Zariņš.

Pūpolu svētdienā, 3. aprīlī jau pl. 1.30 Betlemes baznīcā kopīgs ticīgo iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu, visi trīs mācītāji, solists Ārijs Kellijs, draudzes koris, diriģents un ērģelnieks Brūno Skulte.

ČIKAGA

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

27. martā, pl. 11 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

30. martā, pl. 7 vak. evaņģelizācijas dievkalpojums baznīcas zālē.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

27. martā plkst. 3 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2-2248. Māc. V. Liventāls, tālr. WE 3-9326.

27. martā dievkalpojums sakarā ar draudzes mācītāja jubileju. dievkalpojumā piedalās bīskaps A. Lūsis, māc. J. Sipols un māc. V. Liventāls. Māksliniecīski priekšnesumi. Latviešu skola un bērnu dārzs.

3. aprīlī, Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Soliste Nellija Ramba. Plkst. 3.30 — dievkalpojums ar dievgaldu Anu Arborā. Latviešu skola un bērnu dārzs.

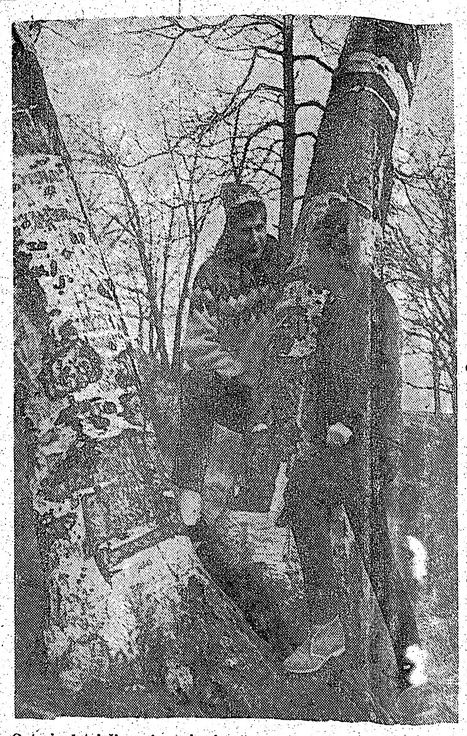

Ontario latviešiem jau aizmirsušās dienas, kad lielais sniegputenis pārklāja ielas un parkus ar 2 pēdu dziļu sniegu,jo jau divas nedēļas vēlāk, kā rāda uzņēmums kāda Hamiltonas parka dienvidu pusē, Ieva un Jānis Neimanis varēja vērot straujo pārmaiņu dabā. Un tagad pavasaris jau klāt!

Foto: J. Ligers

No Somijas uz . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Tas nozīmē ieguvumu latviešu dzejas attīstībai. Dzejnieki trimdā veic to darba daļu, ko dzejnieki Latvijā šobrīd nevar. Taču ir pazīmes, ka trimdas dzeja, vismaz atbalsu veidā, lido pāri robežai un nebūt nav tur pilnīgi nepazīstama. Ar to tās nozīme kļūst vēl lielāka. Dzejnieki ir atmodušies arī dzimtenē. Piemēram — Igaunijā jauno autoru dzejā vērojama dziva rosība, svaigi strāvojumi, ievērojami talanti.

„Vai trimdas rakstnieku un dzejnieku ietekmēšanās no sava laika rietumu kolēģām nekaitēs mūsu dzejas nacionālajām iezīmēm?"

— Vispirms: nav nekādas nacionālas dzejas! Ir tikai slikta un laba dzeja! Laba dzeja ir arī nacionāli nozīmīga. Latviešu dzejnieki raksta latviski... Kopēt citu tautu dzejniekus, protams, nav dzejošana!

Pazīsti pasauli, kurā tu dzīvo! Sāc iepazīties ar to kaimiņa pagalmā!— Šādu devīzi, piemēram, varētu likt Astrīdes Ivaskas pasākumam — tulkot, sakārtot un publicēt žurnālā „Jaunā Gaita" nelielas cittautu dzejas antoloģijas. Jaunās Gaitas 49. numurā varējām lasīt „Mazo somu jaunākās dzejas antoloģiju", 52.— „Jaunās balsis igauņu pēckara dzejā" Astrīdes Ivaskas tulkojumā.Sagatavošanā ir lietuviešu dzejas antoloģija publicēšanai tajā pašā periodiskajā izdevumā, tālākā iecerē — skandinavu lirika.

Maza blakus refleksija: daudz, arī trimdā, ir runāts par Baltijas tautu likteņkopību. Vai likteņkopība nesākas ar pazīšanu? Ar iekatīšanos kaimiņa dvēselē? Atskatoties uz neseno vēsturi, liekas — esam sveši gulējuši viens otram blakus ierakumos, sveši no tiem aizgājuši.

Personīgās dzīves likteņkopība Astrīdi novedusi krustcelēs, kur var redzēt pļavas ziedam abās pusēs.

Vai viss? Nē. Astrīdes Ivaskas rakstītā eseja par latviešu literatūru nonākusi igauņu sabiedrībā ar žurnāla „Mana" starpniecību, tur publicēti arī daži viņas dzejas paraugi. Nule nobeigta apcere latviešu valodā par baltiešu literatūru attīstību — darbs, ko gaidisim ar lielu interesi, jo, no temata spriežot, būspionierdarbs mūsu kopīgajā kultūras vēsturē. Pērno pavasari ASV žurnāls „The Literary Review" Ida klajā baltiešu literatūrai veltu speciālnumuru (Vol. 8, No. 3. Tā latviešu nodaļas sastādīšanā— un arī laba daļa tulkošanasdarba — atradusies Astrīdes Ivaskas. Rezultāts — ļoti labas kritiķa atsauksmes, un tieši par latviešu nodaļu, kuŗā jūtot „dzīvo dzeju".

Igauņu nodaļa nav tik labi padevusies — mazs greizsirdības velniņš parotaļājās Ivara Ivaska acu kaktiņā.

Tagad abi ir atkal mājās Ziemeļlaukos. Bet pērnuden ap gaiļeņu laiku Astrīde Ivaska, pārsūpojusies pāri Baltijas jūrai no Somijas, zviedru nūzē, no kuras var redzēt trīs ezerus aiz priežu galotnēm, stāija par savu dzejoļu krājumu,kas, ieguvis pēdējo slīpējumu somu zemē, iznāks kādā Amerikas latviešu apgādā. Un mēs visi runājām par ziemeļniecisko un baltisko pasaules dzejā.

Uz robežām augšai skaistākie ziedi!

Ko lai dara, ja bērni vairs netic stārķim

Avīžu rakstos ieteikts, ka jaunatnei nevajadzētu stāstīt par mūsu lielo vīru kļūdām, lai nemazinātu to cieņu.

„Saki, vai drīkstu savam miesīgam bērnam melot vai ne?"— draugs man pēkšņi uzbruka ar jautājumu.

„Es domāju, ka tam bērnam drusku arī kaut kas klāt no gara, ne tikai miesa vien," ieminējos, jo draugu pazinu kā lielu grāmatnieku — vienmēr nāca no manis aizņemties latviešu avīzes un grāmatas. Kādreiz atdeva arī atpakaļ.

„Nē, nē, kas nu šis man par miesīgu bērnu — garīgs, tikai garīgs," draugs pārlaboja. „Bet vai manam garīgam bērnam drīkst stāstīt nepatiesību?" draugs neatlaidās.

„Melošana un vāverīšu pūšana ir psihopatiska lieta," izlikos gudrs. „Labāk liec, lai bērni melo tev, jo viņiem ir vairāk fantazijas."

„To jau viņi dara bez likšanas!" draugs iesaucās.

„Bet kāpēc tev jāmelo? Tu taču nedomā bankā aizņemties naudu vai uz nomaksu pirkt mēbeles?" nesapratu.

„Nē, lieta ir daudz sarežģītāka," draugs nopūtās. „Iedomājies, mans Jānītis kādu dienu man jautāja: — Saki tētuk, vai es esmu latvietis, tāds pats kā tu un mūsu suņuks Džerijs? Arī viņš saprot tikai latviski. Un tad mums iznāca šāda saruna:

— Jā, dēliņ, protams,— es teicu. — Tu esi latvietis, tāpat kā mēs visi, kas runājam, saprotam un domājam latviski.

Jānītis nerimās: — Saki, vai mani stārķis no Latvijas šeit atnesa? — viņš neticīgi noprasīja.

— Jā dēliņ, protams

— Bet tur jau bolševiki. Kāpēc vecā māte no turienes nevar atbraukt pie mums?

— Vecai mātei nav spārnu kā stārķim. Viņš tevi atnesa pa gaisu.

— Kā tad stārķis zināja tieši tevi šeit atrast?

— Mēs ar mammu viņu atsaucām.

„Un stārķis nezināja, ka jūs viņu krāpjat?"

„Es pirmoreiz nosarku bērna priekšā," draugs atzinās un turpināja: — Es nevienu nekrāpju, paskaidroju Jānītim.

— Bet tu stārķi piekrāpi,— puika stīvējās.— Viņš še nes tikai angļu un italiešu bērnus; es pats redzēju uz ielas tikai šos bērnus vien.

„Un ko tu atbildēji?" es ieinteresēts atkal iejautājos.

„Es Jānīti nopēru..."

„Un viņam viss bija skaidrs?"

„Viņš vairs nejautāja, bet raudāja:— Tu neesi īsts latvietis, tētuk, latvieši skaidrā prātā nekaujas! Džerijs arī nav latvietis — viņš man vakar iekoda rokā, kad ar to spēlējos..."

„Tev Jānīti nevajadzēja pērt, ja nezināji ko atbildēt," es draugu pamācīju. „Būtu labāk teicis, ka esi viņu nopircis tepat rotaļlietu veikalā, kā te krāpj šejienes bērnus."

Draugs nepiekrita: „Tāpat neticēs."

„Kā tā?"

„Reiz mazi puikas iegājuši šādā veikalā par centiem iepirkties. Viens teicis:— Arī mani papus te nopirka; otrs lielījies:— Mans papus arī mani te pirka; bet tresais nopūties:— Mans papus nav tik bagāts, viņš visu taisa pats..."

Man patīka, ka draugs šoreiz iekrita, jo vienmēr lielījās, ka tikai viņš prot bērnus latviski audzināt.

Bet arī es drīz vien iekritu pats. Mans krustdēls bija nevis Jānītis, bet īsts Jānis — ar gariem matiem un bārdu. Viņš par savu latvietību nešaubījās, tāpat kā par manu kaķi Miku, kas bija īsts latviešu kaķis, gudrs un neaticīgs.

VECTĒVA ZINTIS

Par vainas apziņu

Nekad tu nekļūsi atpestīts no grēka — arī no vismazākā, ja tevī nebūs vainas apziņas un nožēlošanas degsme. Bet vai nav tā, ka vainas apziņu pazīst tikai tie, kuŗu dvēsele vēl ir dzīva? — Garīgi mirušiem, kaut arī fiziski tie vēl elpotu, nav vainas apziņas.

Par šī laikmeta varenāko karali

Senāk ikviens, būdams vēl dzīvs, jau zināja savu kapa vietu — savu senču un senseņču kapu kalniņā. Tagad vairs nezin nām ne apraktos, nedz to, kur paši tiksim aprakti. Neziņa ir kļuvusi par šī laikmeta varenāko karali.

Par to, kā ceļama celtne...

Kas nav centies vai nav spējis atrast idejiskas saskaņas pat ar sevi, ar savu dvēseli, tam veltaujāt pēc saskaņas ar sabiedrību ap sevi. Ikviena celtne ceļama no pamatiem, bet nevis sākama ar jumtu.

Ed. Tūters

„Saki man, krusttēv, vai jūs tur Latvijā tiešām bijāt lieli vīri vien, kā šeit stāstat?" viņš man noprasīja.

„Igauņi ir vēl lielāki," es paskaidroju.

„Krusttēv, nelaipo kā biedrības priekšnieks gada sapulcē; es nedomāju auguma ziņā," Jānis mani apsauca.

„Šeit jau katrs biedrības priekšnieks ir prezidents, bet visi skolēni — studenti. Latvijā bija tikai viens prezidents un tikai skolēni un ābecnieki. Studenti bija tie, kas prata skaisti iedzert un uzdziedāt Melno kuili," es izskaidroju starpību.

„Un kā jūs tikāt pie boļševikiem? Jums pašiem taču tādu nebija?" divdesmitgadīgais Jānis glaudīja savas bārdas jaunaudzi.

„Tie mums uzbruka ar džetiem un dziļumbumbām. Šāvām pretī, ka zibēja vien. Prezidents ar kara ministru abi cīnījās pirmajās rindās un mudināja arī citus kaut ties. Kad redzēja, ka boļševiki mierā neliksies un var aptrūkt pulvera, prezidents un valdība aizbrauca uz ārzemēm un visai pasaulei noprotestēja par varmācīgo iebrukumu. Arzemju kungi par šādu varmācību bija ļoti noskaitušies un būtu Latviju tūliņ atbrīvojuši, ja vācieši nebūtu karu uzsākuši pa priekšu," es izskaidroju vēl nerakstīto Latvijas jaunāko vēsturi, lai mūsu jaunatnē nerastos nopareizs ieskats par mūsu lielajiem vīriem, kā bija ieteikts avīžu rakstos.

„Bet man teica, ka boļševiki visus salasījuši cepurē kā cāļus, tas omulīgi čivinājuši par drošību un turējušies bārā," Jānis iebilda.

Ko es varēju darīt, ja Jānis neizprata vēsturi, kaut bija vēstures students? Iepērt es viņu vairs nevarēju, kā mans draugs savu Jāni... Jukums Jekums

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

25. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā viesa no Zviedrijas, PEN kluba pr-ka plkv. A. Plensnera referāts. Riko DV Toronto nodaļa.

26. martā, pl. 7 vak. Centr. Technical School, 275 Lippincott St. Tautas deju un dziesmu vakars, veltīts TLB sestdienas skolai.

31. martā, pl. 8 Latviešu nama Religiski-ētisku pārdomu vakars. „Kas bija un ir Jēzus Kristus?" Māc. R. Eksteins.

2. aprīlī — pl. 5.30 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu vienības sarīkojums „Lieldienas brauc."

2. aprīlī — 7.30 vak. Latviešu namā Staburaga pulc. balle „Pēdas dubļos"; spēlēs „Illusion" deju orģestris.

3. aprīlī — pl. 5 p.p. Ainas Zemdegas audzēkņu vakars — demonstrējumi un priekšnesumi Sv Andreja baznīcas zālē.

3. aprīlī — 19. Tērvetes skautu vienības gadasvētki Latviešu namā.

16. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja latv. ev.-lut. draudzes koŗa 14. gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.

16. aprīlī — pl. 7.30 vak. DV futbolistu balle Latviešu namā, 491 College Street.

17. aprīlī — pl. 6 vak. Latviešu namā paneļa diskusijas par tematu „Kas kristiešus šķiŗ vai vieno' — Dievmātes kults. Piedalās: māc. R. Ekšteins, prof. B. Kokins, prof. L. Latkovskis.

23. aprīlī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē TLTA ģimnazijas atklāts audzēkņu vakars ar Hamiltonas latviešu ģimnazijas teātŗa viesizrādi.

23. aprīlī — pl. 8 vak. Parkdale Collegiate vīru ansambļa „Kalvis" gadskārtējais koncerts.

28. aprīlī, pl. 8 Latviešu namā Religiski-ētisku pārdomu vakars: „Milestība, naids, bailes, dusmas un citas emocijas." Māc. R. Ekšteins.

30. aprīlī — gadskārtējais vīru koŗa Viesturs koncerts ar balli Latviešu namā.

1 maijā — pl. 3 p. p. Igauņu namā Ģimenes dienas sarīkojums. TLB sestdienas skola.

7. maijā — plkst. 7.30 Klīvlendas latviešu koŗa koncerts Parkdale Collegiate zālē. Diriģents J. Ūdris. Koncertapvienības sarīkojums.

26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Religiski-ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

1. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONĀ

26. martā — pl. 7 pulkv. A. Plensnera referāts HLB namā, 16 Queen St. N. Pēc referāta groziņu vakars. DV sarīkojums.

17. aprīlī — Hamiltonas Daugavas [illegible]

NIAGARĀ

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

OTAVA

21. maijā — plkst 7 vakarā DV Otavas nodaļas atklāšanas sarīkojums Ukraiņu baznīcas zālē 1000 Byron Ave.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

.....abonementa uzsākšanai / pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

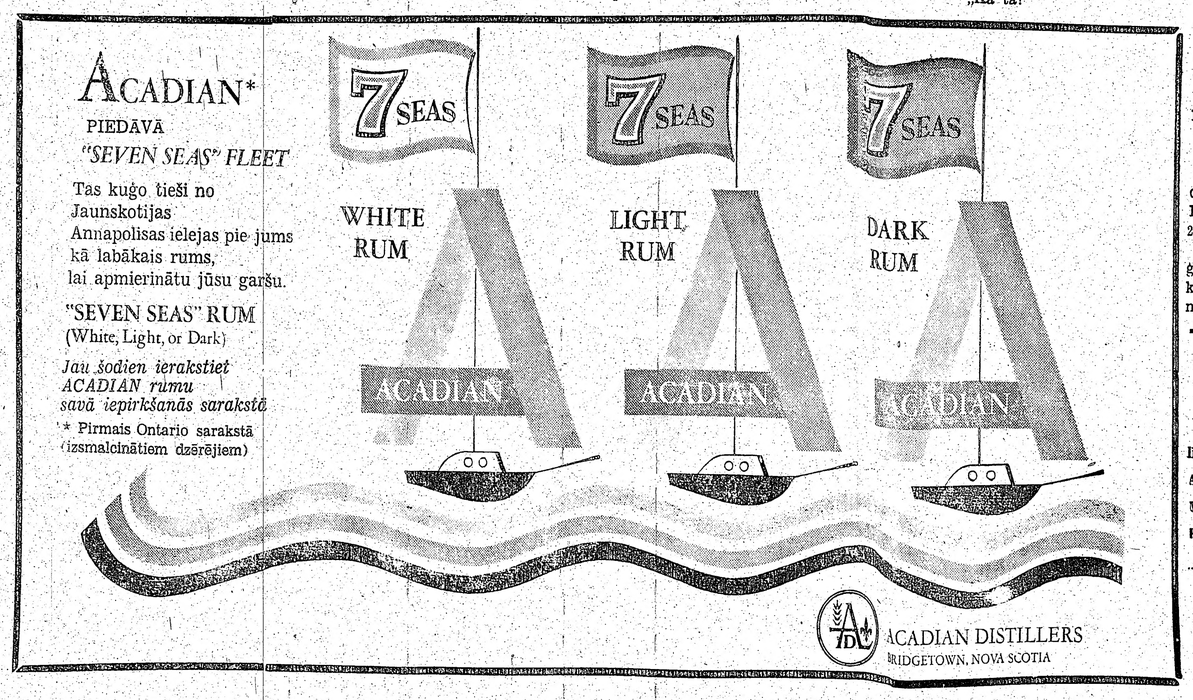

Piektdien, 25. martā, pl. 8 va
viesa no Zviedrijas,

CITTAUTU KARASPĒKA VI
SPĒKOS, UN HITLERA NOSTĀ

Ieeja pret lab

Visu

Pavasaŗa jaunās
LATVJU GRĀMA

Lielajā mākslas izdevumu serijā
2 jaunas vērtīgas grāmat

Longa rom. 3 daļās — DAFNIS UN CHLOJA
grafikas un kokgrebumi .....
P. Klāna nov. — PUSNAKTS VIESI, Geistau

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa RAKSTU 7. sējums .....
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6.
J. Zeiboltа RAKSTU 4. sēj. rom. — CAURIE
Eglītes un Kleinas sak. KLAVIEŖU SKAŅDA
CĒJIEM, vingrinājumi, tautas dz., etid
skaņdarbi .....
Vēlākais tādā rakstura mūzikas izdevum

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN
Vēlākais izdevums par Latviju, kāds jebk

otrā lielā grāmata par Bēthov
Fr. Bārdas dzeju lielizdevum
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grām

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā
radīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nev

Pasūtinājumiem apgādā pilna at
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, W

ATKAL DABŪJAMA LP-
Latviešu tautas dziesmas un
iedziedājis A. Kivleniek
paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toro

JAUNAKĀS
GRĀM

A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom.
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom.
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, ro
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom.
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom.
P. Karells — Barbarossa
Aspazija — Drāma
Aspazija — Lirika
Aspazija — Proza
ABECE — lasāmgrāmata I klasei
Latvju dziesmas ar notīm
Mazais katechisms
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom.
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo
Z. Mauriņa — Trīmdas traģika
I. Grebzde — Māsas, rom.
Rembrants — Dzīve un darbi
J. Konters — Viri un sievas, puiši un meitas
miklas un sakāmvārdi
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības
A. Bērziņš — Unpunished Crime
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad!
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom.
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasaka
M. Kovaļevskas ilustrācijām
T. Krūka — Silaines meža runā, pasakas ar
A. Robežgruntnieces ilustrācijām
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi
B. Šenkēviča — Zeme un jūs, dzeja
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d.
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v.
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej.
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom.
Latvijas universitāte
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom.
A. Apse — Klosterkalns, stāsti
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas
E. Dunsdoris — Saktu stāsti, vēst.
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi
A. Zīlīte — Miklas un pasakas
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, ē
Latvju raksti I d.
Latvju raksti II d.
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums
A. Priedītis — Ķīniešu lirika
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja
J. Simsons — Vorkutas güstekņa stāsts
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, ro
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj.
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj.
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom.
Bisk. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks—kāds

DVG GRĀMATN
491 College St., Toronto

Piektdien, 25. martā, pl. 8 vak. Latviešu namā, 491 College ielā viesa no Zviedrijas, plkv. A. Plensnera referāts

CITTAUTU KARASPĒKA VIENIBAS VĀCIJAS BRUNOTAJOS SPĒKOS, UN HITLERA NOSTĀJA OTRĀ PASAULES KARA LAIKĀ

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Visus laipni ielūdz DV TORONTO NODAĻA

PARSŪTAM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14–21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

470 College St., Toronto.
WA 1-3924
OPTIKIS LUNSKY

†

Mūsu draugs

Jānis Burkevics

dz. 1907. gada 3. oktobrī Ikšķilē, aizgājis mūžībā 1966. g. 16. martā St. Catharines, Ont. Kanadā

No Dieva žēlastību
Mēs visi izlūdzam,
Un tevi mīlestībā
Mēs sirdī paturam.

Par viņu skumst
ARNOLDS MUCENIEKS
UN DRAUGI

Pavasaŗa jaunās LATVJU GRĀMATAS

Lielajai mākslas izdevumu serijai pievienojas 2 jaunas vērtīgas grāmatas:

Longa rom. 3 daļās — **DAFNIS UN CHLOJA**, Krastiņa grafikes un kokgrebumi $5.25
P. Klāna nov. — **FUSNAKTS VIESI**, Geistauta ill. $6.80

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa **RAKSTU** 7. sējums $3.90
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sējums $7.80
J. Zeiboļta **RAKSTU** 4. sēj. rom. — **CAURIE ZIEDI** $3.90
Eglītes un Kleinas sak. **KLAVIEŖU SKAŅDARBI IESĀCĒJIEM**, vingrinājumi, tautas dz., etīdes un citi skaņdarbi $6.80
lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums trimdā.

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad sagatavots.

otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenrādī. Tanī atradīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā grāmatnīcā.

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa

ATKAL DABŪJAMA LP—skaņu plate
Latviešu tautas dziesmas un dejas iedziedājis A. Kivlenieks paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

SAV. VALSTIS

KLIVLENDA

Latviešu Miera draudze saviem locekļiem izsūtījusi kārtējo apkārtrakstu, kuŗā sīki apskatīti draudzes saimnieciskie norēķini. Pārskats rāda, ka pērn draudze saimniekojusi budžeta robežās, pat gūstot nelielu atlikumu. Sekmīga bijusi arī dāmu komitejas darbība, uzrādot 1407,28 dol. apgrozījumu. Uz 1. janvāri draudzē bija 153 pilntiesīgi locekļi. Kristīts 1 bērns, ievētīti 7 jaunieši.

SANFRANCISKO

Organizāciju un draudžu pārstāvju sanāksmē par Ziemeļkalifornijas jaunatnes audzināšanas padomes prezidija priekšsēdi ievēlēja māc. Ivaru Gaidi, par viņa vietnieku P. Slavinski un sekretāru-kasieri J. Jēkabsonu. Nolēma bērnu un jauniešu vasaras nometni rīkot no 2. — 9. jūlijam Mežvidos, par nometnes vadītāju izraugot māc. Ivaru Gaidi.

Konkordijas Valdemārija gadasvētku sarīkojumā par Zentas Mauriņas vācu valodā iznākušo grāmatu „Rakstnieka uzdevumi" referēja prof. Dr. O. Krātiņš, bet T. Silis par tematu „Zenta Mauriņa, viņas grāmatas un to lasītāji".

DV apvienības Ziemeļkalifornijā valde pienākumus sadalījusi šādi: priekšsēdis E. Blūmbergs, sekretārs A. Ezergailis, vietnieks J. Kanasevičs, kasieris A. Samats, grāmatvedis V. Ozols, vanadzēnu nozares vadītājs E. Elstiņš, sporta — V. Pastenieks, sarīkojumu — J. Pružinskis, mantzinis E. Stabulis, biedrzinis J. Šteinblūms, vanadžu priekšniece I. Blāķe, teātŗa vadītājs L. Stabulis. Apvienības goda priekšnieks un informācijas nozares vadītājs ir T. Silis. Revizijas komisijas priekšsēdis A. Cimdiņš, locekļi — A. Aditājs un J. Zītars.

T.

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāŗu dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Erģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāta.
+ 8% P.S.T.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St. Toronto 4, Ont.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
268 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOSANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimtem.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403. Toronto.

†

Mūsu mīļais filistrs
ING. CULT.

Jānis Upesleja

Dzimis 1899. g. 21. augustā Kārķu pag., miris 1966. g. 6. martā Milvokos

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu . . . **Korporācija LATVIA**

Staņislavs Ušpelis

dzimis 1923. gada 1. maijā Silajāņu pagastā, miris 1966. gada 13. martā Detroitā

Par viņu sēro:
SIEVA DETROITĀ, BRĀLĒNS AR ĢIMENI KANADĀ, MĀTE, BRĀĻI UN PIEDERĪGIE LATVIJĀ.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Vīru koŗa VIESTURS
33 RPM skaņu plate
21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS NO 1959. — 1965. GADAM.
Dabūjamas DV grāmatnīcā — 491 College St., Toronto 4.
Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontario prov.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom. $4.00
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom. $3.80
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom. $4.50
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom. $4.00
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom. $5.00
P. Karells — Barbarossa $7.00
Aspazija — Drāma $8.60
Aspazija — Lirika $8.60
Aspazija — Proza $8.60
ABECE — lasāmgrāmata I klasei $3.00
Latvju dziesmas ar notīm $4.80
Mazais katechisms $0.50
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom. $4.50
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo $5.00
Z. Mauriņa — Trimdas traģika $5.50
I. Grebzde — Māsas, rom. $6.00
Rembrants — Dzīve un darbi $6.80
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, parunas, mīklas un sakāmvārdi $2.80
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atmiņas $4.50
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības $7.50
A. Bērziņš — Unpunished Crime $5.75
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad! $5.50
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom. $4.00
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas $3.50
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas ar M. Kovaļevskas illustrācijām $3.80
T. Krūka — Silainēs mežs runā, pasakas ar A. Robežgruntnieces illustrācijām $2.80
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi $3.60
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja $3.00
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d. $5.00
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v. $5.50
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej. $3.50
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom. $5.50
Latvijas universitāte $7.50
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom. $4.50
A. Apse — Klosterkalns, stāsti $3.60
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti $3.50
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas $3.50
E. Dunsdorfs — Saktu stāsti, vēst. $4.00
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums $1.75
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi $3.80
A. Zīlīte — Mīklas un pasakas $3.00
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esejas $6.00
Latvju raksti I d. $37.50
Latvju raksti II d. $37.50
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums $3.00
A. Priedītis — Ķīniešu lirika $3.20
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti $3.20
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja $3.00
J. Simsons — Vorkutas güstekņa stāsts $6.50
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romāns $4.50
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un noveles $4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj. $7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj. $7.80
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom. $5.60
Bīsk. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks—kāds Dievs $3.25

DVG GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

SŪTIET pārtikas un tekstīliju dāvanu saiņus saviem piederīgiem un draugiem Latvijā. Jūsu dāvana viņus iepriecinās un stiprinās rīdienai.

MŪSU STANDARTSAIŅI

CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg upiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes ..... $ 39.90
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. $ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90
Nr. 34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
Nr. 41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90
Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50
Nr. 45 8 kg cūku tauku, 9 kg eksporta bēkona, žāv. 38. mārc. 49.50

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

1—8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes $17.95
2—2 kg cūku tauku, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg 18.50
3—2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauku, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
4—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 32.00
5—20 mārc (9 kg) smalkā vai graudu cukura 15.60
6—9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes, 10 kg 15.00
7—12 mārc. (19 kg) smalkā cukura 24.00
8—19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg 22.70
9—20 mārc (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg 25.00
10—20 mārc (8,5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg paciņās (pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 10 kg 32.40
11—0,5 kg sviesta, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr. rozīnes, 200 gr šokolāde, 80 cigaretes. 1 kg tauku, brutto 5 kg 22,75
12—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 38.50
13—2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija 340 gr rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg 33.45
14—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.00
15—2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg 38.80
16—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.90
17—9 kg rīsi, brutto 10 kg 16.90
18—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 26.00
19—9 kg milti, 4 kg rīsi, 6 kg cukura; 20 kg 28.65

MŪSU ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem **US $**

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāŗi nailona krepa zeķu.
41.— + Licence un porto 8.80 = 49.80
A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāŗi nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50
A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50

Dāmām **US $**

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāŗi smalku nailona zeķu 43.20 + Licence un porto 8.80 = 52.00
A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.70 + Licence un porto 8.80 = 36.50
A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.70 + Licence un porto 8.80 = 57.50

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m gaŗām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

20—1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 80 cigaretes, brutto 10 kg 31.00
21—iepriekšējais sainis dubultots, ar pavisam 200 cigaretēm, 20 kg 56.00
22—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nescafé," 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karmeles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
24—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubult. 35.90
24—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr. pupiņu kafija, 454 gr. kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 30.00
25—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 53.00

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai, 491 College Street, Toronto 4, Ont.

Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

SPORTS

TORONTO SVĒTDIENAS BASKETBOLA LIGAS FINĀLSPĒLES

Pirmo reizi kopš internacionālās svētdienas basketbola līgas dibināšanas, igauņu basketbolisti kvalificējušies finālam kā senioru, tā junioru grupā. Šis panākums nav nejaušība, bet vairāku gadu rūpīga darba rezultāts. Igauņu Kaleva pretinieki finālā senioru līgā ir Andis vienība, bet jaunatnes grupā Toronto Latviešu YMCA, kas jau vairākus gadus spēlējusi finālā. Igauņu senioru vienība tomēr nav pilnīgi igauniska — kvalificēšanos finālam sekmēja arī viens kanadietis un latviešu izcilais basketbolists Egils Petmanis. Finālspēle notiks St. Michaels kolledžas vingrotavā 27. martā plkst. 1.30 dienā.

Finālspēles ievadīs Latviešu YMCAs un Kaleva jaunatnes vienību tikšanās. Latviešu zēniem šī būs smaga cīņa, jo vairāk tāpēc, ka igauņi pirmajā spēlē jau panākuši 11 punktu uzvaru, kādēļ YMCAi jāuzvar vismaz ar 12 punktu starpību, lai kļūtu par līgas meistaru. Pirmā finālspēlē, kas beidzās ar Kaleva 65—54 uzvaru, latviešiem nādās cīnīties bez sava kapteiņa Egona Pilskalnieša, kas volejbola treniņā bija izmežģījis kāju. Šajā spēlē piedzīvojās, ka vienība bez Pilskalnieša „klibo", kā aizsardzībā, tā arī uzbrukumā. Pēdējā spēlē YMCAs sastāvā bija: V. Treiguts — 17, J. Daugavietis — 16, V. Innuss — 12, J. Udrovs — 5, P. Zvilna — 3, T. Zvilna — 1, T. Akers un V. Ziediņš.

Finālspēļu laikā skatītāji redzēs arī lielisko igauņu Kaleva sieviešu vingrotāju grupu.

☆

Kanadas sieviešu volejbola meistarībā — Kalgarijā 26. martā no Toronto piedalīsies arī Ontario meistarības 3. vietu ieguvusā University Settlement vienība Utika, kuŗā spēlē V. Viškere, V. Šulmane, Z. Endzeliņa un V. Ādmine. Dažādu apstākļu dēļ uz Kalgariju gan dosies tikai viena latviete — vienības kapteine Velta Viškere.

Latviešu vieglatlētu klubs ir jaunās biedrības nosaukums, kas nule nodibinājusies un reģistrējusies Kanadas vieglatlētikas savienībā. Jaunās biedrības valdes priekšsēdis ir Gunārs Gubiņš, priekšsēža vietnieks Ēvalds Poltroks, sekretārs E. Saliss un ložeklis A. Zaķis. Biedrības rīcībā būs A. Zaķa īpašumā Stofvillē izbūvētais sporta laukums, kuŗš ir ļoti labā stāvoklī.

Ž. Ž.

Pārdomas par bijušo, esošo un iecerēto

(Nobeigums)

Reizēm gadās, ka latviešu sportistus kaunina arī ārzemju presē. Atcerēsimies tikai „letiņdienas Garmišā" — 1936. gada ziemas olimpiskās spēlēs. Pieņemsim, ka bijām kauninājumu pelnījuši. Bet nesen kāds Kalifornijas žurnālists garā rakstā vīpsnā par Dimzas kārtslēkšanu Losandželosā — latviešu „varonis" nespējis veikt 3.20 m. Ir tiesa, ka Dimza lēca „mežonīgi", ka latviešu kārtslēcēju rezultāti bija ļoti vāji, un reiz Rīgā valstu sacīkstē — nevarējām igauņu lēcējam uzlikt pat 4 m augstumu — statņi par īsiem! Bet Dimza jau Losandželosā pārlēca 3,50 m augstumu. Vispār no mazās Latvijas trim Jāņiem D. piemēru varēja ņemt visa plašā pasaule — katrs bija virs savā vietā. Sarkt vaja dzētu šūlbergam pašam.

☆

Koks — egle vai osis, bambusniedra, aluminijs, tērauds, stikla šķiedra — tāda ir materiālu secība kārts veidojumam, un līdzīgi attīstījušies arī rezultāti. Jau sen mums ir aerodinamiski šķēpi, ar putu gumiju pildītas nolēcienu bedres, bet ungārs Živockis pērn sasniedza pasaules rekordu ar veseri, kuŗa galvu veido ar dzīvsudrabu pildīta vai frāmtērauda čaula. Jānis Ratass reiz meta ar rūpīgi apdari nātu akmens disku, bet Daneka jaunais pasaules rekords sasniegts ar franču inženiera Forū speciāli konstruētu rīku — „Obol". Tam caurs vidus, atbilst IAAF noteikumiem, un tas plānējot 2—3% tālāk par parastā veida disku. Citus 8—9% rezultātam varot dot spēcīgs pretvējš. Pūce savus 59 metrus sasniedza rāmā laikā ar „vecmodīgo" rīku. Vai tas nozīmētu, ka viņa spēkos pērnā rudenī ide ālos apstākļos bija 65 m tālums, vismaz teorētiski?

Lai vai kā, Pūce ir mūsu visu laiku spēcīgākais latviešu atlēts, kas atstātu ēnā kā Hugo Vītolu un Dominiku Baranovski, tā Leilanda un Jūrmalieša svarcelšanas rekordus. Aizbraucot uz Budapeštu, viņš „bench press" paņēmienā jau tuvojās 500 mārciņām, paša svars 254 mārc. To iespējuši viņa cītīgie treniņi.

Ir grūti šodien pareģot mūsu sporta milža rītdienas rezultātus un viņa spēju galīgo robežu. Spēka viņam atliku likām. Ātrums un asums — pietiekami. Apmierina arī darbība riņķi, bet garāku gan varētu vēlēties rokas vēzienu — Dimzas, Stendzenieka (arī Zvaigznītes) galvenā panākumu atslēgu. Tikdaudz gribētos zināt, ka Pūce būs pirmais atlēts pasaulē, kas iespējis 60 pēdas lodē, 200 pēdu diskā un veserī.

☆

Kanadas meistrasacīkstes šogad risināsies 15. un 16. jūlijā Edmontonā, un tur izraudzīs dalībniekus [illegible] Polijas-Kanadas vīru sacensībām, kas paredzēta 20./21. jūlijā Toronto, tā arī Britu kopvalsts olimpiskajās spēlēs Kingstonā [illegible], kas notiks 4.—13. augustā. Pollem ir divi sešdesmitmetrinieki diskā, un mūsu Pūcem var iznākt varena „saraušanās", bet no nēģerzemes viņam vajadzētu pārvest zelta medaļu, ja nepieveiks milzīgais kartstums, kas tur parasti valda augustā. Nav vēl īstas skaidrības par iecerētajām kontinentu (Eiropa — Amerika) sacīkstēm nākošgad Montrealā, Expo 67 ietvaros, bet Vinipegai Panamerikas spēlēs tai pašā gadā ir pilnīgi nodrošinātas, un kārta būs atkal studentu pasaules meistarsacīkstēm. Apklusušas arī runas par olimpisko spēļu atņemšanu Meksikō-Sitijai.

☆

Lai mūsu sacīkšu sasniegumi gūtu oficiālu atzīšanu, LSAK vieglatlētikas nozare nolēmusi reģistrēties Kanadas amatieru sporta savienībā (AAU of Canada) kā latviešu vieglatlētu klubs — Latvian Track and Field Club. Nozares vadītājs un klubа priekšsēdis būs Gunārs Gubiņš ar Evaldu Poltroku kā vietnieku un palīgu. Viceprezidentam šī vasara būs ļoti nozīmīga: no 50 nodzīvotiem gadiem 30 būs veltīti sportam. Viņš cītīgi trenējas, jūtas tik spēcīgs, kā nekad agrāk, un smīn par „seniioriem", kas varētu būt viņa dēli. Atcerēsimies, ka Poltroks bija ne vien Latvijas valstsvienības diskobols, bet arī teicams basketbolists — valsts meistartitula līdzpašnieks. Tagad viņš pievērsies veseŗa mešanai un solās to mest vēl vismaz 10 gadu.

Otavā un Okvillē, Toronto un tālajā Kalifornijā — visur mūsu vieglatlēti gatavojas šai vasarai — skrien, vingro, cilā svarus, bet visīpatāko treniņu metodi izvēlējies Kārlis Pavasars: viņš startē kanadiešu ātrslidošanas sacīkstēs, pat olimpiskajā četrcīņā. Nodzeltējuši uzņēmumi rāda jaunu puisi uz sacīkšu divriteņa Marsa velodromā un ātrslidotāju treniņā Bābelītē blakus Alfonam Bērziņam. Pērn viņš piedalījās desmitcīņas sacensībās, sakās atradis savu „isto" sporta veidu un disciplīnu: Pavasars pavasarī sāks kārtīgi lēkt ar kārti!

Tīri vai jāpiekrīt čigāna teicienam: nevajaga mirt, pirms nāve nav nākusi! To derētu attiecināt arī uz latviešu sporta dzīvi svešumā.

A. Ž.

ATKLĀTA ZLKF . . .

Pārnesums no 4. lpp.

Alans, Toronto pilsētas valdes pārstāvji V. Denisons un V. Ārčers, BTFK pr-dis J. Simanovičus, Savstarpējās sadarbības līgas vadītājs M. Jakubecs, Lietuviešu federācijas vadītājs A. Rinkunas, vairāki Toronto universitātes mācības spēki, kanadiešu, igauņu un lietuviešu mākslinieki, kā arī vietējo un latviešu organizāciju pārstāvji.

Izstāde turpināsies līdz 27. martam un būs atvērta darbdienās no plkst. 6—9 vakarā, bet sestdienās un svētdienās no plkst. 1—8 vakarā. Izstādes slēgšana reizē būs arī Kanadas latviešu gadskārtējo kultūras dienu noslēgums.

R. N.

Jauns „News Bulletin"

Šajās dienās iznācis organizācijas Americans for Congressional Action to Free The Baltic States centrālās valdes izdotais „News Bulletin" angļu valodā. Bez norādījumiem par darbu Baltijas valstu labā pie ASV senāta un plaša paraugvēstuļu klāsta, izdevumā atrodams arī aicinājums rakstīt mūsu lietas popularizēšanai amerikāņu laikrakstiem. Arī še pievienota paraugvēstule, pirmā šāda veida līdz šim. Jāpieņem, ka turpmākajos izdevumos būs vairāk paraugu, arī plašāks apskats par to, kā veikt šo tikpat nepieciešamo akciju attieksmē uz amerikāņu laikrakstiem. Liekas, ka nav šaubu: ja vēlamies gūt panākumus mūsu tautas atbrīvošanas centienos, mums nepieciešams plašs amerikāņu un kanadiešu sabiedrības atbalsts. Tā iegūšanai jāizmanto visas iespējas, un pirmā vietā neapšaubāmi atrodas laik raksti. Kaut sākuma periodā būtu jāapmierinās vienīgi ar lasītāju vēstulēm, organizēti strādājot, arī šai laukā paveras plašas iespējas.

Par šī darba nepieciešamību un iespējām jau vairākkārt rakstīts mūsu laikrakstā. Varēja domāt, ka šo darbu uzņemsies kāda no mūsu organizācijām, bet, kā liekas, arī šī nepieciešamā uzdevuma veikšana būs jāuzņemas tiem pašiem darbiniekiem, kuŗi jau panāca ASV kogresā labvēlīgu nostāju Baltijas valstu lietā.

„News Bulletin" var saņemt katrs, rakstot uz adresi: „American for Congress for Action to Free The Baltic States, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007, U. S. A., pievienojot arī draugu un paziņu adreses, kuŗi par izdevumu interesētos. Katru pieprasījumu izpildīs. Informācijas brošūra latviešu valodā, par kuŗu mūsu laikraksts nesen ziņoja, pieprasāma, rakstot uz adresi — 2932 W. Eastwood Ave, Chicago, Ill. 60625, U. S. A.

Pats par sevi saprotams, ka tik plaša organizēšanas un praktiskā darba veikšana vienmēr prasījusi un prasa prāvus līdzekļus, tādēļ ikviens, kas vēlētos šo nozīmīgo darbu atbalstīt, var to darīt, nosūtot savu ārtavu minētās organizācijas finanču nozares vadītājam — Mr. George A. Petrauskas, 3442 Madera Ave, Los Angeles, California 90039, U. S. A.

Organizācija Americans for Congressional Action to Free The Baltic States lūdz izteikt pateicību visiem, kas piedalījušies kopīgo mērķu īstenošanā, tāpat visiem, kas līdz šim snieguši morālu un materiālu atbalstu. Lai īstenotu tālākos nodomus cīņā par Baltijas valstu brīvību, nepieciešams, lai šis atbalsts augtu ar katru dienu.

Francija aicina Angliju Eiropas tirgū

Francija, kas savā laikā aizkavēja Anglijas mēģinājumu iestāties Eiropas koptirgū, tagad pārdomājusi un aicinājusi angļus pievienoties Eiropas sešām koptirgus valstīm. Iestāšanās Eiropas koptirgū izvērtusies par Anglijas parlamenta vēlēšanu kampaņas galveno sastāvdaļu. Konservatīvo līderis Edvards Hīss domā, ka Anglijai Eiropas koptirgū būtu jāiestājas bez kavēšanās, ministru prezidents Harolds Vilsons, vairāk rēķinādamies ar vēlēšanu atmosfairu nekā savu uzskatu ietērību, iesaka nogaidīt. Vilsona uztverē Francijas piedāvājums nozīmē divas lietas. Pirmkārt, koptirgus nonācis grūtībās, kādēļ Anglija ar savām ievērojamajām importa un eksporta spējām tam varētu palīdzēt. Otrkārt, — ja Anglija reiz aicināta pievienoties koptirgus valstīm, tai labi jāpārdomā, lai iestāšanās notiktu ar iespējami izdevīgākiem noteikumiem. Ekonomists Vilsons jau zina, ko grib prasīt no Francijas un pārējām piecām Eiropas koptirgus valstīm. „Mums jābūt brīvām rokām," sacīja ministru prezidents, „turpināt iepirkt pārtiku un ļēvielas, kā esam to darījuši visu laiku — lētākos tirgos Kanadā, Austrālijā, Jaunzēlandē un citās britu kopvalsts ņāciņās."

Lietpratēju aprindās neviens nopietni nedomā, ka Anglija varētu iekļūt Eiropas koptirgū ar šādiem priekšnoteikumiem. Tādas britu privilēģijas pārējās valstis nevar atļaut. Tomēr jāatceras, ka Vilsona prasībām ir vairāk politiska nekā saimnieciska piekrāsa. Ja Hīss domā, ka Anglijai koptirgū būtu jāiestājas bez kavēšanās, pēc vēlēšanām tāpat var domāt arī Vilsons, aizmirstot savas pārējām koptirgus valstīm nepieņemamās prasības.

Kanāda izvāks spēkus no Francijā

Jau tuvākajā laikā paredzamas sarunas starp Franciju un Kanadu pēdējās militāro bāzu likvidēšanai Francijas territorijā—Marsillē un Mecā. Kanada un ASV ir vienīgās NATO valstis, kuŗām ir bazes Francijā. Ģenerālis de Golls, nevienam padoma nepraasīdams, jau paziņojis, ka tās līdz 1969. gada aprīlim jālikvidē vai jāpakļauj franču virspavēlniecībai. Kā ASV, tā Kanada nolēmušas bazes Francijā likvidēt, tās pārceļot uz citām valstīm, — tiek minēta Beļģija, Holande un Rietumvācija. NATO bruņoto spēku štābu, droši vien, pārceļs uz Briseli. Divas franču divizijas, kas stacionētas Rietumvācijā, tiks atsauktas uz Franciju un izņemtas no NATO padotības.

Interesantu problēmu sākušas apskatīt ASV un Rietumvācija. Francija, atvelkot savas divizijas no Rietumvācijas un reizē ar to no NATO, lauzusi alianses līgumu ar 14 citām valstīm. Francijas nostāja bažu jautājumā uzskatāma par de Gollą patvaļību, kuŗai nav nekāda sakara ar Rietumeiropas kopīgo Amerikāņu un vācieši domā, ka ja Gollam par šo patvaļību būtu jāliek samaksāt. Kas notiks ar Francijā palikošajām NATO ceļtnēm, naftas pievadtīklu, ar amerikāņu un kanadiešu nauu izbūvētajām aviācijas bazēm? Kas segs izdevumus vismaz 300 milj. dolaru apmērā, NATO operāciju pārtraukšanai Francijā un pārceļšanai uz citām vietām? ASV un Rietumvācija domā, ka šīm summām būtu jānāk no Francijas kases. Lieki aizrādīt, ka de Golls tā nedomā.

Parīzē valdībai ļuvu stāvošas aprindas paskaidro, ka prezidents de Golls bijis ļoti pārsteigts par Kanadas un ASV ātro izšķiršanos likvidēt savas militārās bāzes Francijā. Prezidentam būtu daudz labāk paticis, ja amerikāņi un kanadieši savus spēkus atstātu franču kontrolē vai vismaz mēģinātu ar Franciju „tirgoties," lai panāktu kādu kompromisa atrisinājumu. Vašingtonas un Otavas ātrā rīcība de Gollu apmulsinājusi.

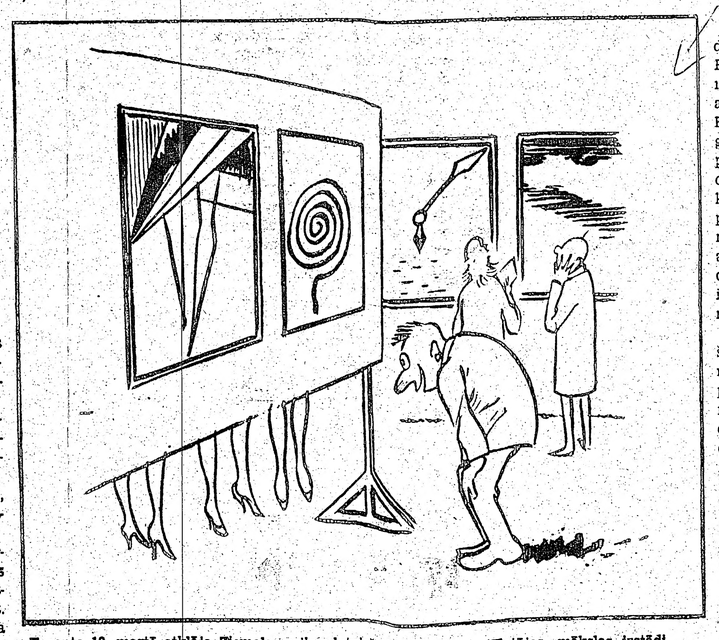

Toronto 18. martā atklāja Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda tālotājas mākslas izstādi. Apmeklētājs: „Man tomēr labāk patīk šīs gleznas . . . Laikam būšu dzimis dzejnieks, jūsmotāja . . ." Ed. Keiša karikatūra LA

Koklēšanas vakari Toronto

Senos laikos latviešiem kokle bija visvairāk spēlētais instruments. Jau brīvās Latvijas laikā sākās kokļu popularizēšana, sevišķi mazpulkos, kuŗu dalībnie ki paši gatavoja kokles. Bet visumā tauta labi ja zināja, kāda kokle izskatās un ka „strinkšķēja kokles, dziedāja vecais, igauņiem vāles iz rokām šļuka." Tomēr trimdā pēdējos gados sākusies šī latviešu senā instrumenta atdzimšana. Par koklēm raksta laikrakstos, rodas tautas dziesmu aranžējumi un oriģinālkompozicijas koklēm, dabūjama koklēšanas mācības grāmata, kokles tiek izgatavotas Kanadā, ASV, Austrālijā un, liekas, arī Eiropā, kur visur veidojas jauni koklētāji un kokļu ansambļi.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Suharto kļūst drošāks

No Džakartas ziņo, - ka ģene rālis Suharto, kas vēl vienmēr runā prezidenta Sukarno vārdā, saņēmis varas grožus stingrāk savās rokās. Apcietināti, it kā pašu drošības dēļ, 15 agrākie ministri, to vidū arī kontroversālais ārlietu ministrs Subandrio. Pretkomūnistiskie elementi viņu apvaino kalpošanā sarkanai ķīnai. Ārlietu ministrs bijis arī viens no pag. gada nesekmīgā apvērsuma kaldinātājiem. Pēc Subandrio apcietināšanas, ārlietu ministra pagaidu pienākumi uzticēti Ādamam Malikam, kādreizējam Indonēzijas sūtnim Maskavā un pārliecinātam komūnisma apkarotājam. Ģen. Suharto lojālas armijas vienības aprūpēja Indonēzijas kara aviācijas bazes. Nedēļas nogalē radās aizdomas, ka aviācijas virsnieki varētu sacelties pret armijas vadību un tā negribot palīdzēt prezidentam Sukarno un Indonēzijas komūnistiem.

Nedēļas nogalē ģen. Suharto vadībā nodibinājās piecu vīru Indonēzijas kabineta prezidijs, sastādīšanās sēdē piedalīties arī prezidentam Sukarno, kas debatēs aktīvi tomēr nepiedalījās.

AKTUĀLAIS KATRADĀ

☆ CBC raidītāji savā kārtējā festivālu programmu ciklā izrādīja Mocarta „Burvju flautu". Šis izcilais televizijas uzvedums ar nēģeru dziedoni Džordžu Širlenju galvenajā lomā izpelnījās teicamas atsauksmes kanadiešu presē.

☆ Kanadas Gallupa institūts noskaidrojis, ka 44% kanadiešu vēlētos redzēt Pīrsonu un Difenbēkeru atstājam valdības postenus. Par iemeslu minēti līdzšinējie seksa un drošības skandali federālajā parlamentā, kas atbalsojās pat ASV un Eiropas presē.

☆ Pastāv iespēja, ka Kanadas valdība no jauna izskatīs tiesu dokumentus, uz kuŗu pamata Stīvens Traskots notiesāts uz mūžu cietumā par 12 gadu vecas meitenes noslepkavošanu. Vairāki prominenti kanadiešu rakstnieki sarakstījuši grāmatas, pamatojoties uz pieejamiem materiāliem, un domā, ka Traskots ir nevainīgs. Jo krasi pret viņa eventuālu atbrīvošanu no Kingstonas cietuma iestājas pazīstamais kanadiešu radiokomentātors Gordons Sinklērs.

★ Tā saucamie „jaunās paaudzes" Kanadas parlamenta locekļi pašreiz stipri nemierā ar „veco gvardi" Otavā, — ziņo laikraksts „Toronto Daily Star." Iemesls: vienotības trūkums nacionālajos jautājumos un nemitīga savstarpējā apkaŗošanās.

☆ Populārā rēvija „Spring Thaw" (Pavasara atkusnis) ar Kanadas redzamākajiem vieglā žanra skatuves māksliniekiem pašreiz skatāms Royal Alexandra teātrī Toronto. Rēvijas uzdevums, kā vienmēr, ir pazoboties par visu un visiem.

☆ Gerdas Munsingeras afēra, kuŗā iejaukti vismaz divi ievērojami Difenbēkera valdības kabineta ministri, joprojām plīda kanadiešu laikrakstu slejas, kaut debates par šo tematu parlamentā pārtrauktas. Īslaicīgi šī sensācija gandrīz paralizēja Kanadas valdības darbu, izvēršoties par karstu „divkauju" starp abām vadošajām partijām — liberāļiem un konservātīvajiem. Tagad ministru prezidents L. Pīrsons apsolījis ievadīt plašu izmeklēšanu. Gerda Munsingera pašreiz uzturas Minchenē, Rietumvācijā, un savu Kanadas posma „dzīves stāstu" pārdevusi vācu žurnālam „Neue Illustrierte" par 48.000 dolariem

A. K.

Atskats uz Kanadas . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

informācijas daļas vaditājs, LNAK inform. nozares vaditājs, LNAK politisko lietu referents, Antibolševistiskais bloks un, varbūt, vēl citi iestādījumi. Materiāli un līdzekļi tiek saskaldīti uz visām pusēm, visi esam piekŗušies pie viena vezuma, bet tas lāga negrib kustēties. Un tā tas būs tāpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

Tagad arī Toronto noorganizēti koklēšanas vakari: pirmais notiks pirmdien, 28. martā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, nākošie turpat un tai pašā laikā 4. un 11. aprīlī. Šos vakarus aicināti apmeklēt visi, kam vēlēšanās koklēt, kas grib pielikt arī savu roku kokļu popularizēšanā un gatavošanā. Šajos vakaros interesenti gūs arī nepieciešamo informāciju par koklēšanas pamatprincipiem, varēs dalīties ar citiem domās un pieredzē. Kam nav iespējams koklēšanas vakaros ierasties, bet vēlas kaut ko uzzināt vai ierosināt, var rakstīt Kārlim Staško — 234 Adelaide Ave W., Oshawa, Ont.

K. S.

VAI MINEAPOLĒ BŪS LATVIEŠU NAMS?

Jau pirms daudziem gadiem dvīņu pilsētu Mineapoles un St. Paulas latviešu organizācijas pārrunāja nama iegādes jautājumu, apskatot arī vairākus objektus. Konkrētāki plānojumi kļuva 1964. gada martā, kad organizāciju pārstāvji vienojās par sevišķas organizācijas radīšanu šim nolūkam, kuŗu inkorporēja kā bezpeļņas organizāciju ar nosaukumu Latvian House, Inc., ievēlot arī pagaidu valdi. 1964. gada rudenī notika pirmā sapulce, kuŗā ievēlēja jaunu padomi 10 personu sastāvā.

Padome uzsāka aktīvu tautiešu apzināšanu un līdzekļu vākšanu, kā rezultātā šodien ir 300 paju dalībnieku un līdzekļi skaidrā naudā un solījumos ap 20.000 dol. apmērā. Padome apsvērusi dažādas iespējas: iegādāties zemesgabalu un uzsākt nama būvi, vai arī atrast piemērotu ēku, kuru ar pārbūvēm varētu piemērot latviešu vajadzībām un izmantot arī komerciāli. Pārrunās izskanēja arī vēlēšanās, lai nams atrastos izdevīgā vietā, kuŗa būtu ērti sasniedzama gan St. Paulas, gan Mineapoles tautiešiem. Apskatīti daudzi objekti, bet neviens neatbilst šādām prasībām. Arī zemesgabali izdevīgā rajonā maksā ap 90.000 dol., ja neatrodas ārpus pilsētu robežām.

Tagad nama padomei izdevies atrast objektu izdevīgā vietā, labas satiksmes centrā, pieņemamu gan St. Paulas, gan Mineapoles tautiešiem, arī cena izdevīga. Nams atrodas 3500 East Lake Street Mineapolē, agrāk izmantots kā kino ar 600 sēdvietām. Namā jau ir divi izīrēti veikali, ar mēneša īri 100 dol. apmērā, kas segtu ar atlikumu nama nomaksas mēnešmaksas.

Šī objekta iegādi izšķirs padomes sapulcē 27. martā izraudzītajā namā (3500 E. Lake St., Minneapolis), kurā aicināti ierasties visi ieinteresētie tautieši, jo nama telpas pašreizējā stāvoklī nav izmantojamas: tās jāsadala, jāiebūvē virtuve, izdarāmi arī citi pārbūves darbi. Pēc nama apskates varēs spriest par iegādi.

Padome aicina tautiešus turpināt paju iegādi. Viena paja maksa 50 dol., vienreizēji kārtojama biedra maksa ir 3 dol. Nauda iemaksājama nama organizācijas kasierim J. Zvirbulim — 3120 — 11th Ave S., Minneapolis, tālr. PA4-0889. Sapulcēs balsstiesības ir tikai paju īpašniekiem.

H. Kiperts